

Hyvinvointikertomus 2018 ja –suunnitelma 2019

SISÄLLYS

Johdanto	2
Valtuuston päätös laadinnasta ja tarkasteltavasta ajanjaksosta	3
Kertomuksen vastuutahot ja laatijat	3
OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2018	4
1. Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi	4
2. Talous ja elinvoima	6
3. Elinvoima	6
3.1 Väestö ja perherakenne	6
Väestön koulutusrakenne	10
Työttömät/työlliset	10
Sairastavuusindeksi, kansantautien kokonaisindeksi	12
Terveystieteiden, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen, vammaispalvelun	13
Poliisin tietoon tulleet rikokset/rattijuopumustapaukset/omaisuusrikokset	15
Ravitsemuksella hyvinvointia	16
Toteutuneita tapahtumia 2018:	16
3.2 Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet	16
Rikoksista syyllisiksi epäillyt	18
Kouluterveyskysely 2017 ja 2018 meri-lapin seutuinforyhmän teettämä päihdekysely	19
3.2.1 Hyvinvointi, osallisuus ja vapaa-aika	19
3.2.2 Terveys/ terveys ja toimintakyky	20
3.2.3 Elintavat	20
3.2.4 Koulunkäynti/ koulunkäynti ja opiskelu	21
3.2.5 Perhe / perhe ja elinolot	22
3.2.6 Kasvu ympäristön turvallisuus	22
3.2.7 Palvelut ja avunsaanti	23
Ei yhtään läheistä ystävää, vertailu 2006-2017	23
Ravitsemuksella hyvinvointia	24
Toteutuneita tapahtumia 2018:	25
3.3 Nuoret ja nuoret aikuiset	25
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet, työttömät, perustoimeentulotuki, kuntoutusraha, lastensuojelun avohuollon asiakkaat	25
Rikosasiat	27
Kouluterveyskysely 2017	27
Simon lukion yhdenvertaisuuskysely 2018	28
Toteutuneita tapahtumia 2018:	29
3.4 Työikäiset	29
Työterveyshuolto ja työkyvyttömyyseläke	29
Tuki- ja liikuntaelinsairaudet	29
Vaikeasti työllistyvät ja eläkkeelle siirtymisikä	30
Erityiskorvaus, päihdesairaudet ja mielenterveysasiat	31
Toteutuneita tapahtumia 2018:	32
3.5 Ikäihmiset	32
Toteutuneita tapahtumia 2018:	33
OSA II TULEVAN VUODEN SUUNNITTELU	34
1. Kuntastrategian painotukset ja linjaukset	34
Simon kunta kehittää toimintaansa seuraavien tavoitteiden pohjalta:	34
2. Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat	34
4. Suunnitelma hyvinvoinnin edistämisestä tulevana vuonna 2019	36
Valtuustokäsittely	38
Hyväksyminen osaksi kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaa	38

Johdanto

Kuntalain 1§:n perusteella kunnan perustehtävä on asukkaisensa terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Terveydenhuoltolain 12§:n 1 momentin mukaan kunnan on seurattava asukkaistensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Simon kuntastrategia 2018-2025 on hyväksytty 1.10.2018 Simon kunnanvaltuustossa. Visio 2025 on ”Sisukkaasti Simolainen”-Simo on viihtyisän elämisen ja vireän yrittämisen maaseutukunta. Kuntastrategian kolme painopistealuetta ovat: 1. Asiakaslähtöiset ja vaikuttavat palvelut 2. Elinvoimainen luominen 3. Viihtyisä arki.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on osa kunnan perustoimintaa ja tarvitsee toteutuakseen rakenteet ja voimavarat. Rakenteet ovat osa kunnan olemassa olevia johtamisrakenteita ja voimavaroja kunnassa ovat tieto, resurssit, osaaminen ja työkalut. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen toimeenpano toteutetaan toimialoilla ja siihen tarvitaan kokonaisuutta ohjaava johtamisjärjestelmä.

Ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavat monet kunnan hoitamat tehtävät; moniammatillinen yhdyskuntasuunnittelu, turvallisuus, liikunta- ja kulttuuripalvelut, varhaiskasvatus, nuorisotyö, koulutus, työpaikat mainittuina.

Kunnan poikkihallinnollisen yhteistyön lisäksi tarvitaan kunnan ja alueen muiden toimijoiden kanssa yhteistyötä. Seurakunta, yritykset, järjestöt/yhdistykset, eri oppilaitokset, Oulunkaaren kuntayhtymä, sairaanhoitopiiri ja maakuntaliitto.

Eri hallinnonalojen yhdessä laatima hyvinvointikertomus hakee vielä paikkaansa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden seurannan välineenä sekä toiminnan suunnittelun tukena. Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi käytännön työkaluna auttaa arvioimaan ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia ja vähentämään hyvinvointi- ja terveyseroja eri väestöryhmien välillä. Simossa EVA- arviointia ei ole käytetty riittävästi, joten sen käyttöönotto on tarpeellinen tulevaisuuden suunnitelmia laadittaessa.

”Sisukkaasti simolainen”- Simo on viihtyisän elämisen ja vireän yrittämisen maaseutukunta!

Valtuuston päätös laadinnasta ja tarkasteltavasta ajanjaksosta

Simon kuntaan on laadittu hyvinvointikertomukset v.2011(\$52 14.11.2011), v.2012(\$52 6.5.2013), hyvinvointikertomus v.2014(15.6.2015), laaja hyvinvointikertomus 2013-2016(24.2.2014), hyvinvointikertomus v.2015(20.6.2016), laajan hyvinvointikertomuksen raportti valtuustokaudelta 2013-2016(24.04.2017), laaja hyvinvointikertomus 2017-2020 (18.12.2017).

Kertomuksen vastuutahot ja laatijat

Hyvinvointikertomuksen valmistelusta vastaa kunnanhallituksen nimeämä poikkihallinnollinen hyvinvointityöryhmä, jonka jäsenet ovat:

kunnanjohtaja Vivi Marttila

vapaa-aikatoimenjohtaja /työsuojelupäällikkö/ hyvinvointikoordinaattori Soile Vakkala (pj ja siht.)

psykiatrian sairaanhoitaja

kouluterveydenhoitaja Emmilotta Huttunen(31.12.2018 saakka), Susanna Klemettinen

palveluohjaaja Päivi Sipola

koulukuraattori Katja Enbuske

varhaiskasvatusjohtaja Irene Tarkiainen

sivistystoimenjohtaja Matti Poikela

sivistyslautakunnan vpj. Leena Alanaatu-Haapaniemi

diabeteshoitaja/terveydenhoitaja/terveyden edistämisen yhdyshenkilö Helvi Hamari

teknisen toimen johtaja Ilkka Soukka

etsivä nuorisotyöntekijä Anna Jokikokko

sosiaalityöntekijä Heli Mäkelä

4H toiminnanjohtaja Ritva Tryyki

seurakunnan nuorisotyönohjaaja Virpi Rajaniemi

kuntalaisedustus Merja Liiten ja Pirkko Ylikärppä

Valmistelussa tukena on toiminut johtoryhmä, jonka jäsenet ovat:

Vivi Marttila, kunnanjohtaja

Maria Vaittinen, hallintojohtaja

Matti Poikela, sivistystoimenjohtaja

Ilkka Soukka, teknisen toimen päällikkö

Soile Vakkala, vapaa-aikatoimenjohtaja/hyvinvointikoordinaattori/työsuojelupäällikkö

Irene Tarkiainen, varhaiskasvatusjohtaja

Jari Juusola, elonkeinokoordinaattori

Satu Turkka, Oulunkaaren kuntayhtymä

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2018

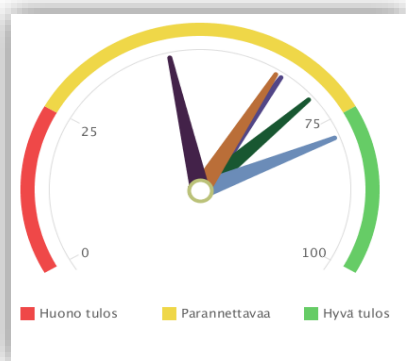
1. Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Simon kunnan sähköisessä (sähköisissä) hyvinvointikertomuksessa (-kertomuksissa) on käytetty kuntalaisten hyvinvointiin liittyvää indikaattoritietoa saatavilla olevista eri tietolähteistä; sähköisen hyvinvointikertomuksen perusindikaattorit/ täydentävät indikaattorit, kunnan omat tilastot, te-palveluista saatava aineisto, Lapin liiton tilastot, kouluterveyskyselyt, Meri-Lapin Seutuinfon päihdekyselyt sekä Sotkanet.fi- tilastot. Uusimpana on otettu huomioon maakunnan hyvinvointikertomukseen mahdollisesti tulevia indikaattoreita.

Simon kunnan sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoritietoja verrataan hyvinvointityöryhmän valitsemien vertailukuntien Kemian ja Tervolan sekä Oulunkaaren kuntayhtymän (li, Pudasjärvi, Utajärvi, Vaala), Lapin maakunnan sekä koko maan kesken.

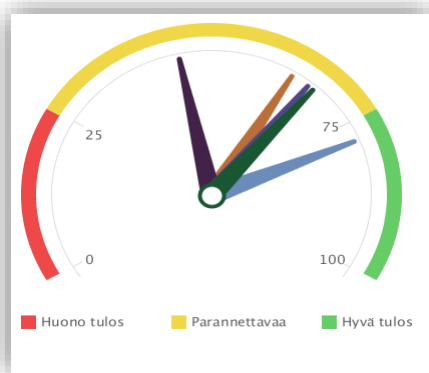
TEA-viisari on kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden edistämistä kuvaava Terveyden- ja hyvinvointilaitoksen (THL) ylläpitämä verkkopalvelu. Palvelu tukee kuntien, alueiden ja koulujen terveydenedistämistoiminnan suunnittelua ja johtamista. TEA termillä tarkoitetaan yhteisön terveydenedistämisaktiivisuutta. TEA-viisarissa on esitetty tuloksia organisaatioiden mitattavissa olevista ominaisuuksista ja toiminnasta. Mittaamisessa on keskitytty erityisesti organisaatioiden kykyyn integroida terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen organisaation perustoimintaan niin, että saavutetaan vaikutuksia kuntalaisten terveydessä ja hyvinvoinnissa.

Terveydenedistämisaktiivisuutta kuvataan **kuvioissa 1** (v. 2017) ja **2** (v. 2018). Kuvio on jaettu kolmeen sektoriin; Huono tulos 0-25, parannettavaa 25-75 ja hyvä tulos 75-100. **Vuoden 2017** tuloksista parannettavaa löytyy terveydenedistämisaktiivisuudessa, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja liikunnan toimijoiden terveydenedistämässä. Kuntajohto ja perusterveydenhuollon pisteet ovat yli koko maan pisteiden. **Vuonna 2018** edelleen terveydenedistämisaktiivisuudessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on parannettavaa. Liikunnan osalta on hieman nousua mutta vielä parannettavaa. Kuntajohto pisteet ovat samat kuin edellisenä vuonna ja perusterveydenhuollon pisteet ovat hieman laskeneet.

Kuvio 1. TEA viisari 2017 (lähde www.teaviisari.fi)

	Pisteet	Simo	Koko maa
	Terveydenedistämisaktiivisuus	64	70
	Kuntajohto	78	79
	Perusopetus	63	67
	Lukiokoulutus	45	70
	Ammatillinen koulutus	..	67
	Liikunta	64	71
	Perusterveydenhuolto	70	66

Kuvio 2 TEA viisari 2018 (lähde www.teaviisari.fi)

	Pisteet	Simo	Koko maa
	Terveydenedistämisaktiivisuus	64	70
	Kuntajohto	78	79
	Perusopetus	63	67
	Lukiokoulutus	45	70
	Ammatillinen koulutus	..	67
	Liikunta	66	73
	Perusterveydenhuolto	67	66

Kuviossa 3 vuodelta 2017 on Simon kunnan terveydenedistämisen aktiivisuutta verrattu verrokkikuntiin, (Kemi ja Tervola) sekä Lapin, Oulukaaren ja koko maan tuloksiin. Terveydenedistämisen aktiivisuus 64/100 on sama kuin Kemissä ja Lapin maakunnassa. Tervolassa pisteet ovat alhaisimmat 62 ja Oulukaarella sekä koko maassa korkeimmat. Kuntajohto 78/100 on Kemin, Lapin maakunnan, Oulukaaren ja koko maan kanssa lähes samat, Tervolassa pistemäärä on 57. Perusopetus 63/100 ja lukiokoulutus 45/100 ovat muihin verrattuina heikoimmat. Liikunta 64/100 vastaa Lapin mutta jää koko maan pisteitä alemmaksi. Oulukaarella pisteet ovat korkeimmat mutta Kemissä sekä Tervolassa huonoimmat. Perusterveydenhuolto 70/100 on Oulukaaren, Tervolan ja koko maan tuloksia vastaava. Kemissä ja Lapin maakunnassa on huonoimmat tulokset.

Pisteet	Simo	Kemi	Tervola	Lapin	Oulunkaari	Koko maa
Terveydenedistämisen aktiivisuus	64	64	62	64	72	70
Kuntajohto	78	80	57	78	76	79
Perusopetus	63	65	68	67	68	67
Lukiokoulutus	45	67	69	62	76	70
Ammatillinen koulutus	..	..	..	60	71	67
Liikunta	64	59	31	67	70	71
Perusterveydenhuolto	70	52	79	53	70	66

Kuvio 3 Simon kunnan terveydenedistämisen aktiivisuus verrattuna verrokkikuntiin 2017 (lähde www.teaviisari.fi)

Kuviossa 4 vuodelta 2018 on verrattu liikunnan ja perusterveydenhuollon terveydenedistämisen aktiivisuutta. Liikunnan osalta voidaan todeta Simon kunnan tilanteen olevan Kemin, Oulukaaren ja Lapin maakunnan tasoa. Tervolassa luku on alhaisin ja koko maan luku on korkein 73. Perusterveydenhuollossa on tapahtunut muutoksia kaikissa paitsi koko maan tilanteessa. Kaikissa muissa luvut ovat laskeneet vähän.

Pisteet	Simo	Kemi	Tervola	Oulunkaari	Lappi	Koko maa
Terveydenedistämisen aktiivisuus	64	64	62	72	64	70
Kuntajohto	78	80	57	76	78	79
Perusopetus	63	65	68	68	67	67
Lukiokoulutus	45	67	69	76	62	70
Ammatillinen koulutus	..	..	..	71	60	67
Liikunta	66	65	40	69	67	73
Perusterveydenhuolto	67	41	70	67	56	66

Kuvio 4 Simon kunnan terveydenedistämisen aktiivisuus verrattuna verrokkikuntiin 2018 (lähde www.teaviisari.fi)

Tea-viisarista on myös seuraava taulukko, jossa on kuvattu:

Sitoutumista, joka kuvaa strategiatasolle organisaation sitoutumista terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen esim. näkyvyys erilaisissa asiakirjoissa sekä kansallisten ohjelmien hyödyntämistä.

Johtamista, joka kuvaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen organisointia, vastuun määrittelyä ja toimeenpanoa.

Seuranta ja tarveanalyysiä, jotka kuvaavat vastuuväestön terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden seuranta ja tarveanalyysia väestöryhmittäin sekä raportointia johtoryhmälle ja luottamushenkilöille.

Osallisuutta, joka kuvaa asukkaiden mahdollisuutta osallistua toiminnan kehittämiseen ja arviointiin.

Simon kunnan osalta voidaan todeta, että kuntalaisten/asukkaiden osallisuutta toiminnan kehittämiseen ja arviointiin pitää kehittää esimerkiksi kyläkäynnillä tai asukaskyselyillä.

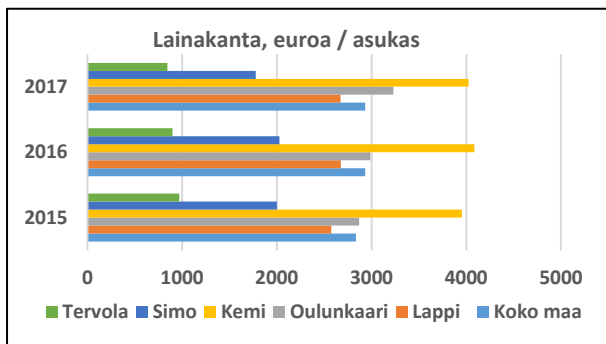
Pisteet	Simo	Kemi	Tervola	Lappi	Oulunkaari	Koko maa
Kuntajohto	78	80	57	78	76	79
Sitoutuminen	92	67	71	80		78
Johtaminen	75	82	75	73		75
Seuranta ja tarveanalyysi	100	94	56	85		85
Osallisuus	46	75	25	72		79

2. Talous ja elinvoima

Taulukossa kuvataan kunnan talouteen ja elinvoimaan liittyviä tietoja 2015-2016. Luvut ovat kunnan toimintakertomuksesta vuodelta 2018.

1000 euroa	TP 2017	TP 2018
Toimintakate	-18 764 872	-19 959 181
Vuosikate	1 880 995	331 028
Ylijäämä/Alijäämä	988 085	-562 074
Kertynyt yli/alijäämä taseessa	2 875 498	1 389
Lainakanta e/as	1 789	1 534

Kunnalla oli velkaa 1 534€/asukas vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan. Alla olevassa taulukossa on esitetty verrokkikuntien, Lapin, koko maan ja Oulunkaaren vertailutiedot koskien lainakanta €/asukas.

	2015	2016	2017	2018
Koko maa	2835	2933	2933	
Lappi	2574	2678	2674	
Oulunkaari	2870	2989	3232	
Kemi	3955	4086	4026	
Simo	2002	2029	1777	1534
Tervola	969	900	846	

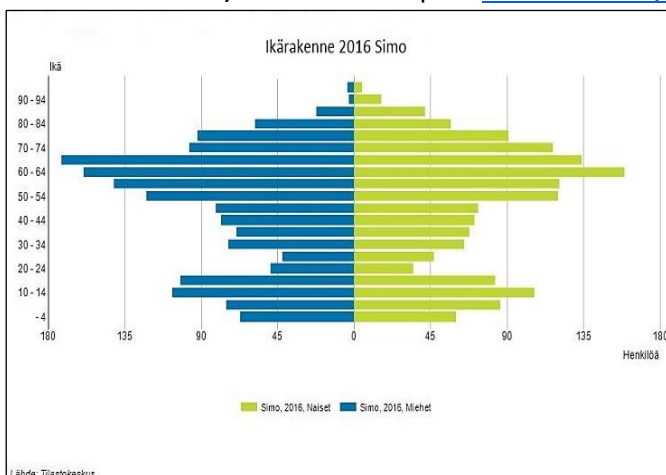
Vertailukuntien lainakannan kehitys (lähde: www.sotkanet.fi)

3. Elinvoima

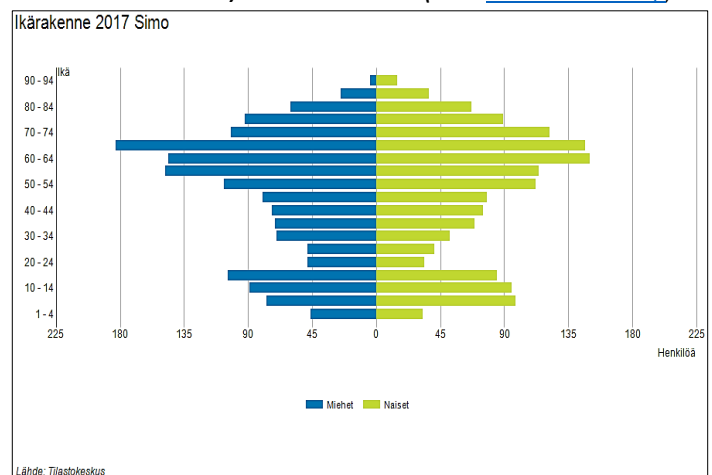
3.1 Väestö ja perherakenne

Alla oleva väestöpyramidi havainnollistaa väestön ikärakennetta ja sukupuolijakaumaa. Väestöpyramidi on pareittainen vaakapalkkikuvi, jossa väestön määrä kuvataan x-akselilla ja ikä y-akselilla. Vasemmanpuoleiset palkit kuvaavat miesten määrää ja oikeanpuoleiset naisten määrää viiden ikävuoden ryhmissä. Väestörakenteella on suuri merkitys kunnan toimintakykyyn. Ikärakennepyramidista näkee hyvin kunnan tilanteen; ikäihmisten määrä kasvaa, työikäisten ja nuorten ikäryhmät verrattuna ikäihmisiin on pienempi.

Kuvio 5 Simon kunnan ikä-/väestörakenne 2016 (lähde www.tilastokeskus.fi)

Kuvio 6 Simon kunnan ikä-/väestörakenne 2017 (lähde www.tilastokeskus.fi)

Väkiluku Simossa vuosina 2014-2018 (lähde www.sotka.net)

2014	2015	2016	2017	2018
3296	3238	3170	3110	3010

Väestöennuste

Väestöennuste kuvaa tulevaa väestönkehitystä. Suomen väestötilasto perustuu maistraattien ylläpitämään Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmään. Väestörekisterikeskus toimittaa tiedot väestönmuutoksista Tilastokeskukselle.

Väkilukuennuste vuosille 2025, 2030 ja 2040 (lähde www.sotka.net)

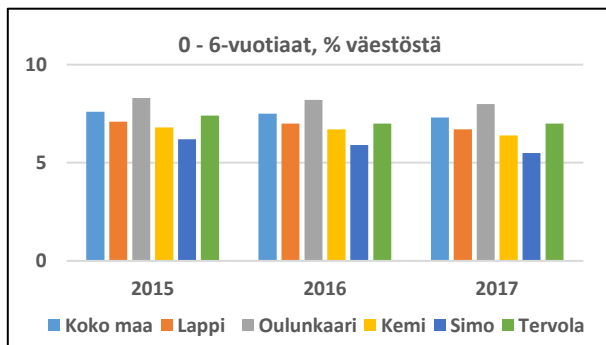
Ennusteen lähtöväkilukuina ovat olleet vuoden 2014 lopun väkiluvut 1-vuotiskäryhmittäin sukupuolen mukaan. Tilastokeskuksen käyttämä väestöennustemenetelmä on ns. demografinen komponenttimalli, jossa väestön tuleva määrä ja rakenne lasketaan ikäryhmittäisten syntyvyys-, kuolevuus- ja muuttokerrointen avulla. Kertoimet on laskettu viime vuosien väestönkehityksen perusteella. Ennusteen mukaan Simon kunnan väkiluku pienenee vuoteen 2040 2643 asukkaaseen.

	2025	2030	2040
Koko maa	5690988	5769032	5861491
Lappi	178531	177642	175166
Oulunkaari	22826	22388	21714
Kemi	20752	20376	19653
Simo	2945	2825	2643
Tervola	2925	2855	2747

	2015	2016	2017	2018
Koko maa	55472	52814	50321	
Lappi	1621	1537	1477	
Oulunkaari	236	241	204	
Kemi	179	180	184	
Simo	20	17	18	12
Tervola	37	30	20	

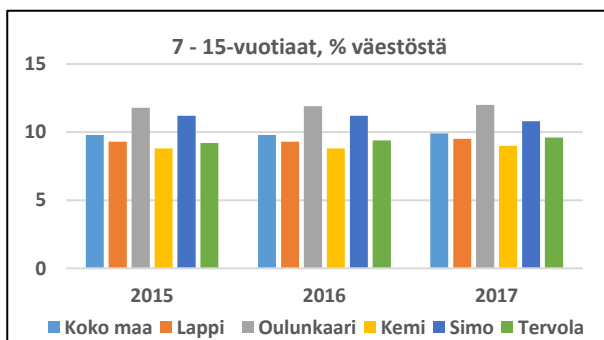
Elävänä syntyneet (lähde www.sotkanet)

- 0-6 vuotiaiden osuus väestöstä** on suuri huolenaihe, lapsia syntyy Simossa entistä vähemmän. Toki sama trendi on koko Suomessa. Vuonna 2013 Simossa syntyi 26 lasta, 2014 lapsia syntyi 12, 2015 20, 2016 17, 2017 18 ja 2018 12 lasta. Tästä taulukosta myös näkee, että 0-6 vuotiaiden osuus väestöstä on pienentynyt 5,5% ja on alhaisin verrattuna muihin kuntiin ja vertailualueisiin.

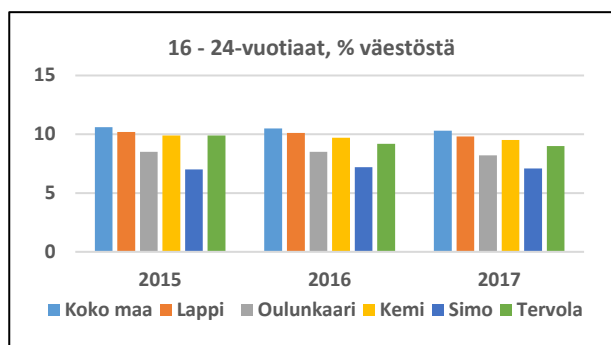
	2015	2016	2017
Koko maa	7,6	7,5	7,3
Lappi	7,1	7	6,7
Oulunkaari	8,3	8,2	8
Kemi	6,8	6,7	6,4
Simo	6,2	5,9	5,5
Tervola	7,4	7	7

- 7- 15 vuotiaita** on Simossa v. 2017 ollut vähemmän kuin 2016 ja 2015, eli 10,8 % väestöstä ja muihin verrattuna määrä on vielä hyvä. Pitkäaikaisennusteen (2040) mukaan Simossa 7-15v. osuus väestöstä laskee vuosien 2016 ja 2017 tasosta.

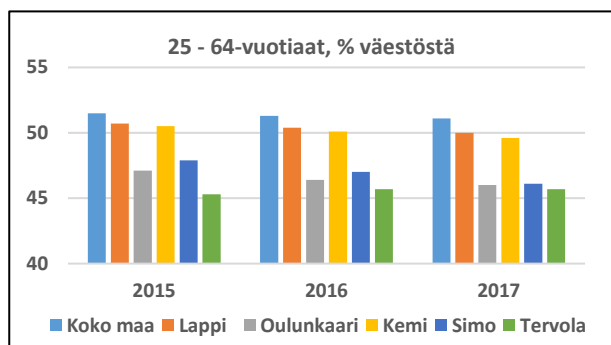
	2015	2016	2017
Koko maa	9,8	9,8	9,9
Lappi	9,3	9,3	9,5
Oulunkaari	11,8	11,9	12
Kemi	8,8	8,8	9
Simo	11,2	11,2	10,8
Tervola	9,2	9,4	9,6

- **16-24 vuotiaiden** osuus oli 7,1% v. 2017, alhaisin kaikista vertailukohteen luvuista ja ollut n. 7% viimeiset kolme vuotta. Tähän varmaan vaikuttaa peruskoulun päätyttyä esim. siirtyminen toiselle paikkakunnalle opiskelemaan ja mahdollisesti muutto pois Simosta.

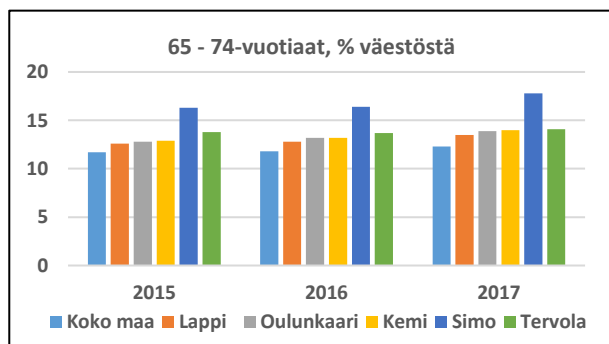
	2015	2016	2017
Koko maa	10,6	10,5	10,3
Lappi	10,2	10,1	9,8
Oulunkaari	8,5	8,5	8,2
Kemi	9,9	9,7	9,5
Simo	7	7,2	7,1
Tervola	9,9	9,2	9

- **25-64 vuotiaita** oli v. 2017 46,1% väestöstä. Muissakin vertailussa mukana olevissa kunnissa, koko maassa ja Lapissa luvut ovat n. 50%.

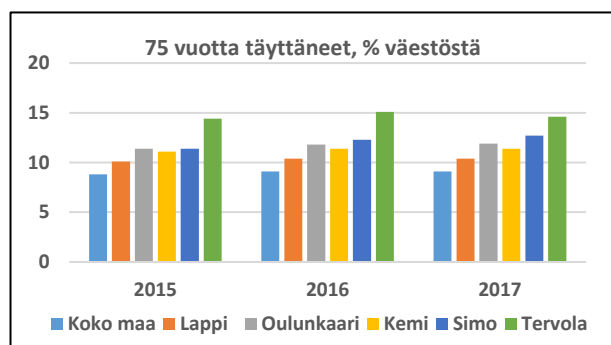
	2015	2016	2017
Koko maa	51,5	51,3	51,1
Lappi	50,7	50,4	50
Oulunkaari	47,1	46,4	46
Kemi	50,5	50,1	49,6
Simo	47,9	47	46,1
Tervola	45,3	45,7	45,7

- **Simossa 65-74 vuotiaita** väestöstä oli v.2017 17,8%. Verrattuna muihin kuntiin, koko maahan ja Lappiin luku on suurin

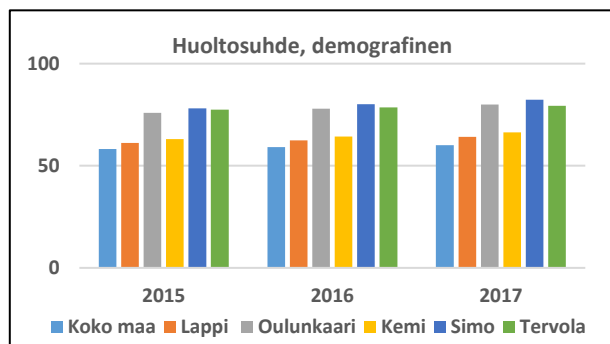
	2015	2016	2017
Koko maa	11,7	11,8	12,3
Lappi	12,6	12,8	13,5
Oulunkaari	12,8	13,2	13,9
Kemi	12,9	13,2	14
Simo	16,3	16,4	17,8
Tervola	13,8	13,7	14,1

- **75 vuotta täyttäneet % väestöstä** oli Simossa 12,7%. Tervolassa ja Simossa luvut ovat suurimmat verrattuna muihin vertailukuntiin, koko maahan ja Lappiin.

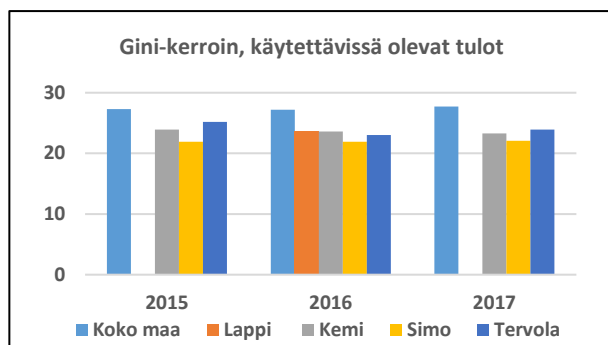
	2015	2016	2017
Koko maa	8,8	9,1	9,1
Lappi	10,1	10,4	10,4
Oulunkaari	11,4	11,8	11,9
Kemi	11,1	11,4	11,4
Simo	11,4	12,3	12,7
Tervola	14,4	15,1	14,6

Demografinen eli väestöllinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15v. ja 65v. täyttänyttä on sataa (100) 15 - 64v. työikäistä kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Nykyään huoltosuhde on 0,5 eli kahta työikäistä kohti on yksi huollettavan ikäinen. Väestöennusteiden mukaan vuonna 2030 suhde on jo yli 0,7 eli sataa työikäistä kohden huollettavan ikäisiä on (yli) 70. Suomen väestörakenne siis vanhenee. Simossa arvo on noussut koko ajan ja 2017 huoltosuhdeluku oli 82,4%. Edellisestä vuodesta lisäystä tullut 2,4%. Simossa huoltosuhde on kaikkiin verrattuna suurin.

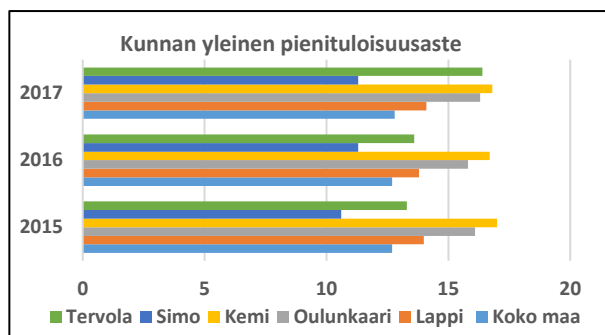
	2015	2016	2017
Koko maa	58,2	59,1	60,1
Lappi	61,2	62,5	64,2
Oulunkaari	75,9	77,9	80
Kemi	63	64,3	66,3
Simo	78,1	80,2	82,4
Tervola	77,4	78,5	79,4

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot-indikaattori ilmaisee tarkasteltavan alueen asuntokuntien käytettävissä olevien rahatulojen jakautumista. Gini-kertoimen laskennassa asuntokunnan käytettävissä oleva rahatulo jaetaan asuntokunnan kulutusyksikköluvulla. Kulutusyksikköluku huomioi sen, että asuntokunnat ovat kooltaan ja rakenteeltaan erikokoisia. **Gini-kerroin on yleisin suhteellisia tuloeroja kuvaava tunnusluku.** Gini-kertoimessa tuloerojen taso on kiteytetty yhteen lukuarvoon, mikä voi vaihdella nollan ja yhden välillä. Gini-kertoimen arvot esitetään usein myös sadalla kerrottuna, jolloin kertoimen **maksimiarvo on 100.** Mitä suurempi gini-kerroin on, sitä suuremmat ovat suhteelliset tuloerot. Simossa Gini-kerroin v. 2015 sai arvon 21,9, v. 2016 21,9 ja v.2017 arvo oli 22,1%. Tuloerot kasvoivat koko maassa 0,5 prosenttiyksikköä ja Simossa 0,2 prosenttiyksikköä. Työllisyys ja työttömyys vaikuttavat keskeisesti tuloeroihin.

	2015	2016	2017
Koko maa	27,3	27,2	27,7
Lappi		23,7	
Kemi	23,9	23,6	23,3
Simo	21,9	21,9	22,1
Tervola	25,2	23	23,9

Kunnan yleinen pienituloisuusaste - indikaattori ilmaisee pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien henkilöiden osuuden prosentteina kaikista alueella asuvista henkilöistä. Tilasto kuvaa, kuinka suuri osa alueen väestöstä kuuluu kotitalouksiin, joiden tulot jäävät suhteellisen pienituloisuusrajan alapuolelle. Pienituloisuuden käsite on suhteellinen, ts. pienituloisuuden aste riippuu koko tulojakauman muodosta. Pienituloisuudeksi on määritelty taso, joka on pienempi kuin 60 % mediaanista. Simossa 11,3% henkilöistä kuuluu kotitalouksiin, joiden suhteelliset tulot jäävät rajan alapuolelle.

	2015	2016	2017
Koko maa	12,7	12,7	12,8
Lappi	14	13,8	14,1
Oulunkaari	16,1	15,8	16,3
Kemi	17	16,7	16,8
Simo	10,6	11,3	11,3
Tervola	13,3	13,6	16,4

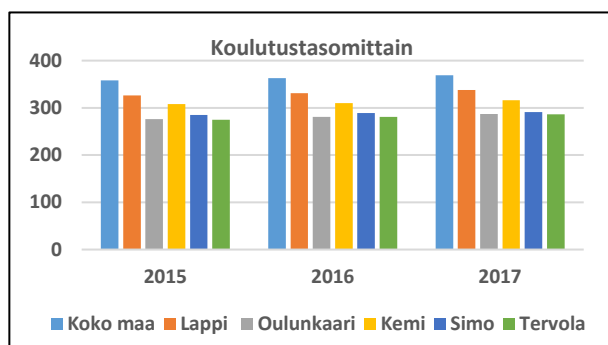
Väestön koulutusrakenne

Väestön koulutusrakennetilasto kuvaa 15v. täyttäneen väestön peruskoulun, keskikoulun tai kansakoulun jälkeen suorittamia tutkintoja. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tutkintorekisteriin. Tilasto sisältää tietoja lukiossa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneista sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneista.

Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa % väestöstä kertoo, että kolmas osa simolaisista ei ole suorittanut peruskoulun, keskikoulun tai kansakoulun jälkeen tutkintoja.

	2017
Koko maa	28,5
Lappi	28,3
Oulunkaari	-
Kemi	30,7
Simo	33,9
Tervola	33,7

Väestön **koulutustasoa** mitattaessa perusjoukkona käytetään tavallisesti 20 vuotta täyttänyttä väestöä. Näin siksi, että alle 20-vuotiaat ovat pääsääntöisesti vielä koulussa, eivätkä näin ollen ole ehtineet suorittaa tutkintoa. Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Pelkästään peruskoulun, keskikoulun ja kansakoulun käyneet eivät kuulu tutkinnon suorittaneeseen väestöön. Tutkinnot on luokiteltu henkilön korkeimman, viimeksi suoritettun ammatillisen tutkinnon mukaan. **Vuodesta 2015 vuoteen 2017 luku on noussut tasaisesti ja tarkoittaa sitä, että simolaiset ovat peruskoulun jälkeen suorittaneet opintoja keskimäärin 2,9 vuotta.**

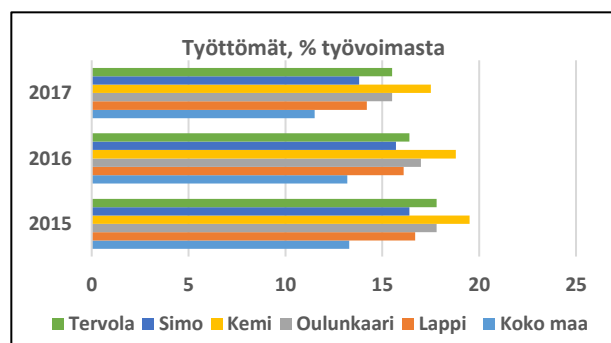

	2015	2016	2017
Koko maa	358	363	369
Lappi	326	331	338
Oulunkaari	276	281	287
Kemi	308	310	316
Simo	285	289	291
Tervola	275	281	286

Työttömät/työlliset

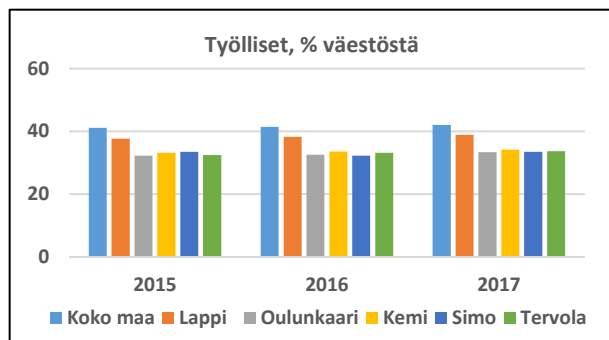
Työttömät työvoimasta-indikaattori ilmaisee työttömien osuuden prosentteina työvoimasta. Työttömään työvoimaan luetaan 15-64v. työttömät. Simossa työttömien määrä on hieman laskenut. Vuonna 2015 luku oli 16,4%, vuonna 2016 15,7 % ja 2017 13,8%.

Työ toimii usein elämän rytmittäjänä ja työttömyyden kohdatessa riski syrjäytymiselle ja lisääntyneelle päihteiden käytölle kasvaa. Runsas päihteiden käyttö voi myös johtaa työttömyyteen. Toisaalta työssä kiinni pysyminen voi edesauttaa päihteidenkäytön hallintaa. Työttömyyden yleisyys päihdeongelmaisilla tulee esille päihdetapauslaskennoissa ja huumehoidon tietojärjestelmässä.

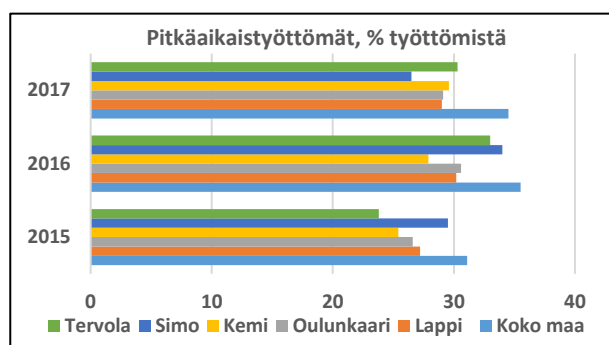
	2015	2016	2017
Koko maa	13,3	13,2	11,5
Lappi	16,7	16,1	14,2
Oulunkaari	17,8	17	15,5
Kemi	19,5	18,8	17,5
Simo	16,4	15,7	13,8
Tervola	17,8	16,4	15,5

Työlliset % väestöstä-indikaattori ilmaisee työllisten osuuden prosentteina väestöstä. Työllisiksi luetaan 15-74v. henkilöt, jotka laskentaviikolla 25-31.12 tekivät yhtenäkin päivänä ansiotyötä tai olivat tilapäisesti työstä poissa. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin. Vuoden viimeisenä työpäivänä työttömänä työministeriön työnhakijarekisterin mukaan olleet on kuitenkin riippumatta muusta toiminnasta ko. viikolla määritelty työttömiksi. Tätä työllisten määrää kutsutaan myös työlliseksi työvoimaksi.

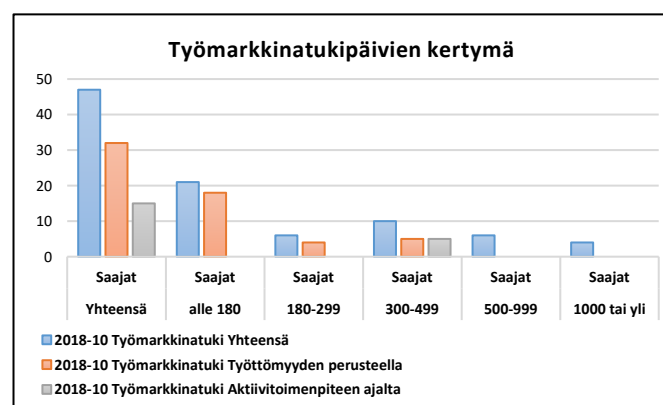
	2015	2016	2017
Koko maa	41,1	41,4	42,1
Lappi	37,7	38,3	38,9
Oulunkaari	32,3	32,6	33,4
Kemi	33,2	33,6	34,2
Simo	33,5	32,3	33,5
Tervola	32,5	33,2	33,7

Pitkäaikaistyöttömiä oli v. 2015 29,5%, v. 2016 34% ja v. 2017 26,5%. Pitkäaikaistyötön on henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 12 kuukautta tai pidemmän ajan.

	2015	2016	2017
Koko maa	31,1	35,5	34,5
Lappi	27,2	30,2	29
Oulunkaari	26,6	30,6	29,1
Kemi	25,4	27,9	29,6
Simo	29,5	34	26,5
Tervola	23,8	33	30,3

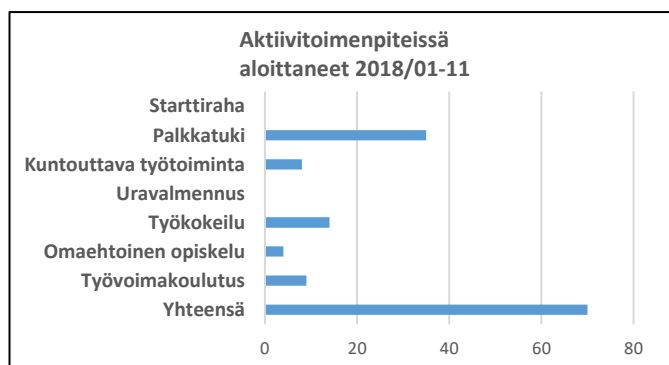
Työmarkkinatukipäivien kertymä

Simo 2018								
			Yhteen- sä	alle 180	180- 299	300- 499	500- 999	1000 tai yli
Aika	Etuuslaji	Korvausperuste	Saajat	Saajat	Saajat	Saajat	Saajat	Saajat
2018- 10	Työmarkkinatuki	Yhteensä	47	21	6	10	6	4
		Työttömyyden perusteella	32	18	4	5	-	-
		Aktiivitoimenpiteen ajalta	15	-	-	5	-	-

Työmarkkinatukipäivien kertymä on työttömyysajalta maksettujen tukipäivien määrä, joka tuen saajalle on maksettu tilastointiaikaan asti. Kertymän laskeminen aloitetaan alusta, jos henkilö täyttää työssäoloehdon. Korvausperuste jakaa etuudet työttömyysajalta ja aktiivitoimenpiteen ajalta maksettuihin etuuksiin. Simossa työmarkkinatuen saajia on v. 2018 ollut yhteensä 47. Taulukosta näkee, miten yhteensä-luku on jakautunut eri päivien lukumäärien kesken. Samoin eri korvausperusteet ja niiden jakautumien näkyy taulukossa.

Aktiivitoimenpiteissä aloittaneet 2018/01-11

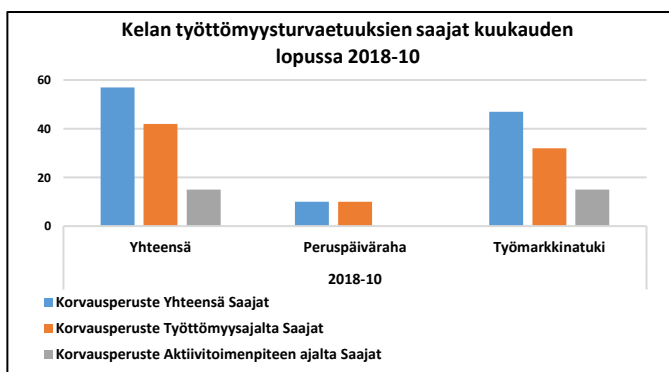

Simo		
Aika	Toimenpide	Aktiivitoimenpiteissä aloittaneet
2018/01-11	Yhteensä	70
	Työvoimakoulutus	9
	Omaehtoinen opiskelu	4
	Työkokeilu	14
	Uravalmennus	-
	Kuntouttava työtoiminta	8
	Palkkatuki	35
	Starttiraha	-

Aktiivitoimenpiteissä aloittaneet taulukossa on tiedot työmarkkinatuen eri aktiivitoimenpiteissä sekä palkkatuella ja starttirahalla aloittaneiden määrästä. Palkkatuen ja starttirahan tiedot perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) rekisteritietoihin, työmarkkinatuen saajatiedot Kelan tilastoihin. Simossa aktiivitoimenpiteissä on v. 2018 aloittanut yhteensä 70, joista 9 työvoimakoulutuksessa, 4 omaehtoisen opiskelun, 14 työkokeilussa, 8 kuntouttavassa työtoiminnassa ja 35 palkkatuetussa työssä.

Kelan työttömyysturvaetuuksien saajat kuukauden lopussa

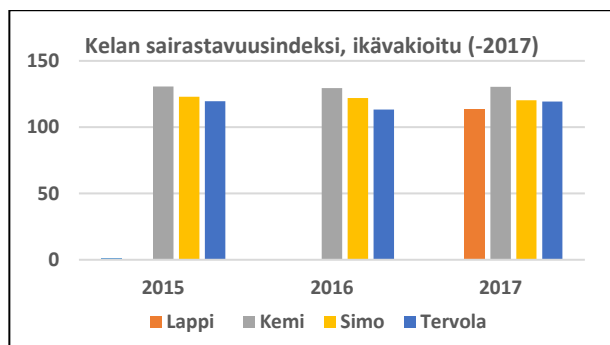
Taulukossa ovat Kelan työttömyysturvaetuuksien saajat kuukauden lopussa sekä heidän keskimääräinen etuus. Kuukauden lopun saajaksi tilastoituu, jos henkilölle maksetaan nollaa suurempaa, kuukauden viimeiselle työpäivälle kohdistuvaa työttömyysturvaetua kolmen seuraavan kalenterikuukauden aikana. Korvausperusteen pääluokitus jakaa etuudet työttömyysajalta ja aktiivitoimenpiteen ajalta maksettuihin etuuksiin. Simossa työttömyysturvaetuuksien saajia on ollut lokakuun 2018 lopussa yhteensä 57, joista 10 peruspäivärahan ja 47 työmarkkinatuen saajia. Työttömyysajalta saajia on ollut yhteensä 42, joista 10 peruspäivärahan ja 32 työmarkkinatuen saajia. Aktiivitoimenpiteen ajalta saajia on ollut yhteensä 15, joista 0 peruspäivärahan ja 15 työmarkkinatuen saajia.

Simo				
Aika	Etuslaji	Korvausperuste		
		Yhteensä	Työttömyysajalta	Aktiivitoimenpiteen ajalta
2018-10	Yhteensä	57	42	15
	Peruspäiväraha	10	10	-
	Työmarkkinatuki	47	32	15

Sairastavuusindeksi, kansantautien kokonaisindeksi

KELA:n sairastavuusindeksi perustuu kolmeen tilastomuuttuun: **kuolleisuus, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus työikäisistä (16–64-vuotiaat) sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeuksien haltijoiden osuus väestöstä.** Kukaan muuttujista on suhteutettu erikseen maan väestön keskiarvoon, jota merkitään luvulla 100. Lopullinen indeksi on kolmen osaindeksin keskiarvo. Terveys on keskeinen osa niin yksilön kuin kunnan hyvinvointia. Vakavia terveysongelmia mittaava **Kelan sairastavuusindeksi (lääkekorvausindeksi 107,1: kuolleisuusindeksi 109,1: työkyvyttömyysindeksi 144,6) on Simossa 120,3 eli selvästi yli koko maan keskiarvon (100).** Heikentynyt terveys voi olla syy sekä seuraus myös muille ongelmille; työttömyys tai sosiaaliset vaikeudet.

	2015	2016	2017
Lappi			113,7
Kemi	130,6	129,4	130,5
Simo	123	122,1	120,3
Tervola	119,5	113,2	119,3

Jokaiselle Suomen kunnalle on laskettu **indeksejä, jotka kuvaavat kansantautien esiintymistä alueen väestössä suhteessa koko maan väestön keskiarvoon (koko maa=100).**

Tarkasteltavina on seitsemän (7) suurinta erityiskorvattavaan lääkehoitoon oikeuttavaa sairautta, joista käytetään nimitystä kansantaudit. Niille jokaiselle on laskettu indeksi ja suhteutettu se koko maan keskiarvoon. Kansantauti-indeksi on näiden seitsemän indeksin keskiarvo.

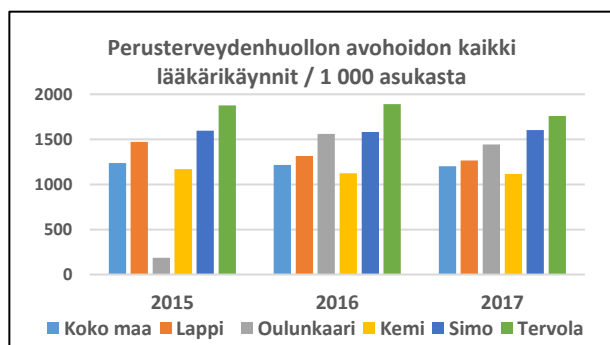
Kansantaudeilla tarkoitetaan yleisesti sairauksia, joilla on suuri merkitys koko väestön terveydentilalle, kansanterveydelle. Tarkkaa määritelmää sille, mitä "suuri merkitys kansanterveydelle" tarkoittaa, ei ole. Kansantaudit ovat kuitenkin yleisiä väestössä ja lisäksi usein yleisiä kuolleisuuden aiheuttajia. Kansantaudit vaikuttava työkykyyn ja niiden hoito on terveydenhuollon palveluita vaativaa. Tästä johtuen kansantaudeilla on suuri vaikutus myös kansantaloudelle.

Kansantautien kokonaisindeksi Simossa oli v. 2015 116,1, 2016 114,4 ja v. 2017 115,6. Simossa on tapahtunut nousua verrattuna 2016 vuoteen seuraavien sairauksien kohdalla; psykoosit, sydämen vajaatoiminta, astma, verenpainetauti.

	Terveyspuntarin kansantaudit	2017	2016	2015
Alue	Kansantauti			
Simo	103 Diabetes	108,6	112,1	110,9
	112 Psykoosit	68,6	61,2	58,2
	201 Sydämen vajaatoiminta	149,6	146,5	156,7
	202 Nivelreuma	117,3	119,3	120,7
	203 Astma	98,3	96,3	102,2
	205 Verenpainetauti	138,8	135,6	137,6
	206 Sepelvaltimotauti	128,2	129,6	126,6
	Kansantauti-indeksi	115,6	114,4	116,1

Terveydenhuolto, erikoissairaanhoido, sosiaalitoimi, vammaispalvelu

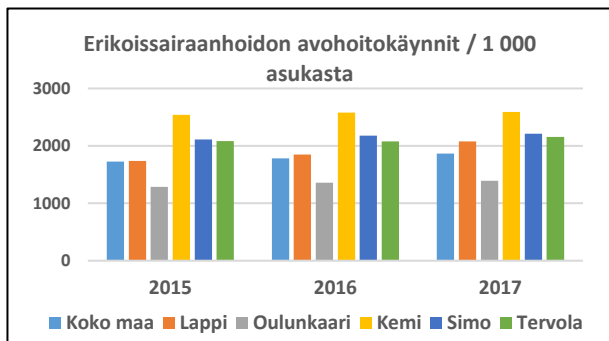
Perusterveydenhuollon avoterveydenhuollon kaikki lääkärikäynnit päivävastaanotolla v. 2017 oli Simossa 1603 käyntiä/ 1000 asukasta kohti.

	2015	2016	2017
Koko maa	1239	1215	1203
Lappi	1473	1317	1267
Oulunkaari	187	1562	1445
Kemi	1171	1122	1116
Simo	1596	1581	1603
Tervola	1877	1891	1761

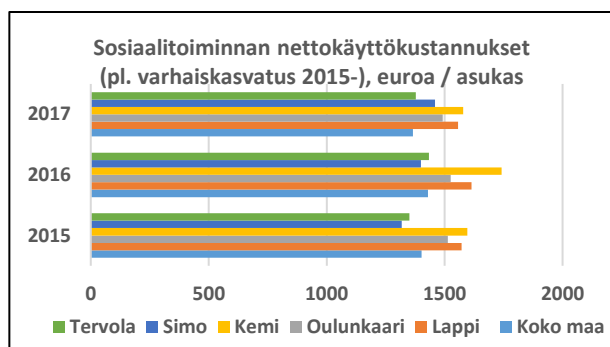
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit sisältävät kaikkien erikoisalojen erikoissairaanhoidon käynnit kaikissa kunnallisissa sairaaloissa, sisältäen erikoislääkärijohtoiset terveyskeskukset. Erikoissairaanhoidon käynteinä tilastoidaan asiakkaiden/potilaiden sairaanhoitokäynnit vastaanotoilla. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen

päivän tietoa. Erikoissairaanhoidon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnusella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Ne sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja. Erikoissairaanhoidon tilastoon on kerätty tietoja kaikista kuntien, kuntayhtymien ja valtion sairaaloista sekä suurimmista yksityissairaaloista. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa olevista potilaista tehdään potilaslaskenta.

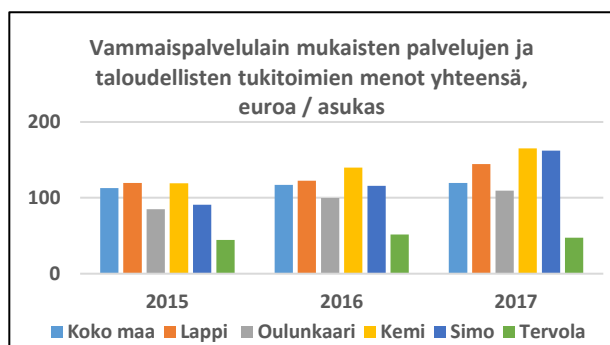
	2015	2016	2017
Koko maa	1724,3	1781,2	1865,4
Lappi	1735,2	1847,6	2080,5
Oulunkaari	1286	1355,9	1393,5
Kemi	2539,3	2581	2593
Simo	2114	2180,8	2211,3
Tervola	2082,3	2078,1	2157,1

Sosiaalitoiminnan nettokustannukset olivat Simossa vuonna 2015 1 318,4€/asukas, v. 2016 1398,9€/asukas ja v. **2017 1459€/asukas**. Indikaattori ilmaisee laskennallisen kuntien **sosiaalitoiminnan nettokäyttökustannukset** euroina asukasta kohti. Vuodesta 2015 lähtien nettokäyttökustannuksiin ei lasketa mukaan tehtävän "302 Lasten päivähoito" nettokäyttökustannuksia. Käyttökustannuksiin lasketaan toimintamenot ja poistot sekä arvonalentumiset ja vyörytysmenot.

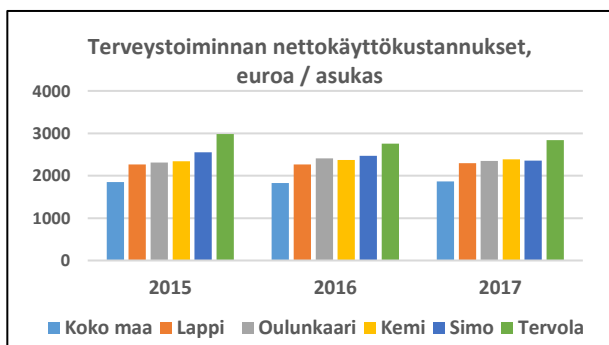
	2015	2016	2017
Koko maa	1402,7	1429,9	1366,1
Lappi	1571,5	1613,5	1557,5
Oulunkaari	1513,1	1525,6	1492,4
Kemi	1596,7	1741,1	1578,6
Simo	1318,4	1398,9	1459
Tervola	1351,3	1433,2	1378,4

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien menot yhteensä, euroa/asukas-indikaattori ilmaisee kaikkien vammaispalvelulain perusteella järjestettyjen palvelujen ja taloudellisten tukitoimien kustannukset asukasmäärään suhteutettuna. Väestötietoina käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Indikaattori kuvaa vammaispalvelulain perusteella järjestettyjen palvelujen aiheuttamia kustannuksia. Luku ei täysin kerro vammaispalveluihin panostamisesta, sillä osa vammaispalvelulain mukaisista palveluista on subjektiivisia oikeuksia, jotka on aina järjestettävä asiakkaalle. Tällöin kustannuksiin vaikuttaa myös vammaisuuden esiintyvyys alueella. Lisäksi kunta voi järjestää vammaisille palveluja myös muiden lakien perusteella. Tämä indikaattoritieto on ensimmäistä kertaa hyvinvointikertomuksessa ja taulukosta näkee vertailun 2015-2017. Vuonna 2017 on Simossa käytetty 162,1€/asukas ja verrattuna 2016 vuoteen lisäystä on tullut 46,3€ ja 2015 71,3€.

	2015	2016	2017
Koko maa	112,8	117	119,5
Lappi	119,5	122,6	144,6
Oulunkaari	85,2	99,9	109,5
Kemi	119,4	139,7	165,3
Simo	90,8	115,8	162,1
Tervola	44,4	51,6	47,6

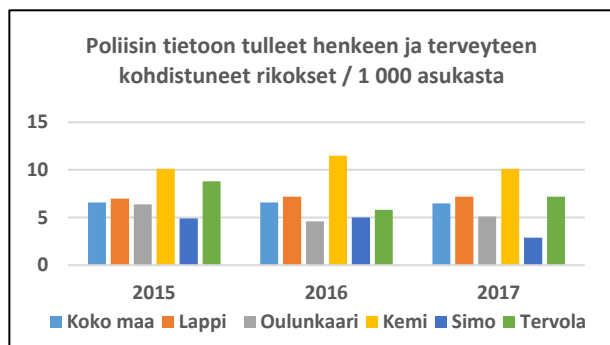
Terveystoiminnan nettokäyttökustannukset indikaattori ilmaisee laskennallisen kuntien **terveystoiminnan nettokäyttökustannukset** euroina asukasta kohti. Kuntien taloustilastossa ei kaikkia toimintoja ole eritelty selkeästi sosiaali- tai terveystoimintaan, näitä ovat sosiaali- ja terveystoiminnan hallinto sekä muu sosiaali- ja terveystoiminta. THL:ssa on laskennallisesti tehty jako seuraavasti: Sosiaali- ja terveystoiminnan hallinto on laskettu 2014 saakka sosiaalitoiminnan käyttökustannuksiin. Vuodesta 2015 lähtien hallintokustannukset on sisällytetty palvelukohtaisesti käyttökustannuksiin, joten niitä ei saada enää erillisinä ulos tilastoista, eikä niitä enää kohdenneta sosiaalitoimen käyttökustannuksiin. Käyttökustannuksiin lasketaan toimintamenot ja poistot sekä arvonalentumiset ja vyörytyserät. Käyttötuloihin lasketaan toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset saadaan vähentämällä käyttökustannuksista käyttötulot.

	2015	2016	2017
Koko maa	1852,4	1827,8	1862,5
Lappi	2262,9	2267,6	2293,3
Oulunkaari	2308,5	2412,7	2347,8
Kemi	2337,4	2374,1	2386,6
Simo	2551,9	2469,2	2354,2
Tervola	2985,8	2758,8	2842,9

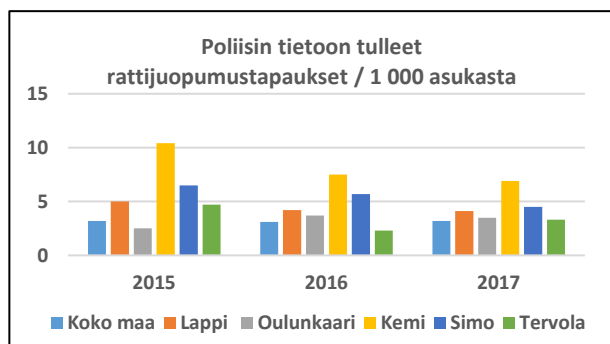
Poliisin tietoon tulleet rikokset/rattijuopumustapaukset/omaisuusrikokset

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset-indikaattori ilmaisee poliisin tietoon tulneiden väkivaltarikosten eli henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten osuuden tuhatta asukasta kohti. Kyseessä ovat sellaiset väkivaltarikokset, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista ei tule poliisin tietoon. Rikokset kirjataan tekopaikan mukaan. Simossa luku oli vuonna 2016 5% ja v. 2017 luku pienentynyt 2,9% ja on muihin verrattuna alhaisin.

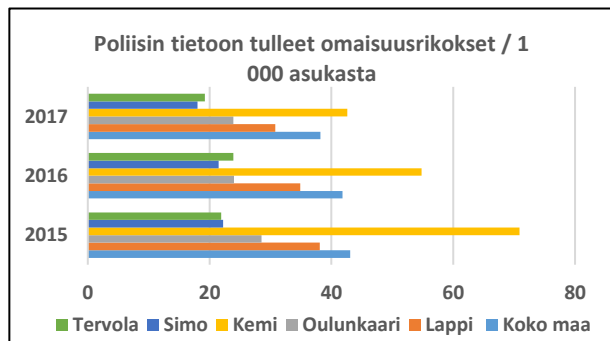
	2015	2016	2017
Koko maa	6,6	6,6	6,5
Lappi	7	7,2	7,2
Oulunkaari	6,4	4,6	5,1
Kemi	10,1	11,5	10,1
Simo	4,9	5	2,9
Tervola	8,8	5,8	7,2

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset-indikaattori ilmaisee poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset 1000 asukasta kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Rattijuopumukset kirjataan tapahtumapaikan mukaan.

	2015	2016	2017
Koko maa	3,2	3,1	3,2
Lappi	5	4,2	4,1
Oulunkaari	2,5	3,7	3,5
Kemi	10,4	7,5	6,9
Simo	6,5	5,7	4,5
Tervola	4,7	2,3	3,3

Poliisin tietoon tulleiden omaisuusrikosten-indikaattori ilmaisee omaisuusrikosten osuuden 1000 asukasta kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Kyseessä ovat sellaiset omaisuusrikokset, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista ei tule poliisin tietoon. Rikokset kirjataan tekopaikan mukaan. Omaisuusrikoksia ovat mm. varkaudet, ryöstöt, petokset ja maksuvälinepetokset. Simossa kirjattuja omaisuusrikoksia on ollut vähiten verrattuna muihin vertailualueisiin sekä vähentyneet v.2017 edellisiin vuosiin nähden.

	2015	2016	2017
Koko maa	43,1	41,8	38,2
Lappi	38,1	34,9	30,8
Oulunkaari	28,5	24	23,9
Kemi	70,9	54,8	42,6
Simo	22,2	21,5	18
Tervola	21,9	23,9	19,2

Ravitsemuksella hyvinvointia

Hyvä ravitsemus ja sen kehittäminen on huomioitu osana kunnan hyvinvointistrategiaa. Meri-Lapin ruokapalveluissa hyödynnetään "Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suosituksia" sekä seurataan koko ajan suosituksia/linjauksia sekä taustalla käytävää keskustelua. Koulutetut ammattilaiset osallistuvat ravitsemusasioiden kehittämiseen, henkilökunnan kouluttamiseen ja lisäksi tehdään yhteistyötä ravitsemusterapeutin kanssa. Hyvästä ravitsemuksesta viestitään esimerkeillä, malliannoksilla ja yhteistyöneuvotteluilla.

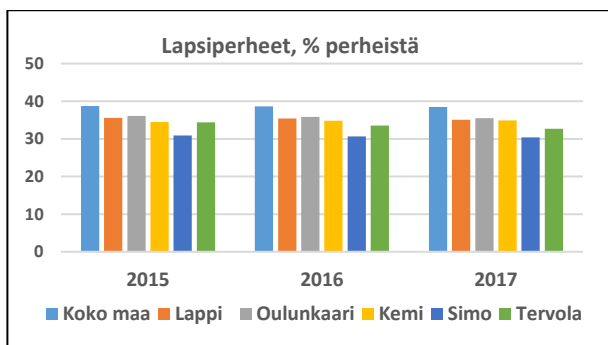
Toteutuneita tapahtumia 2018:

- * Vapaa-aikapalvelut tarjosivat vuoden aikana eri-ikäisille konsertti- ja teatteriesityksiä, yökahviloita yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, hiihto- ja yu-kilpailuja yhteistyössä koulutoimen kanssa, perhetapahtumia, juhlia (mm. Kansallinen veteraanipäivä, Simo-päivä, itsenäisyyspäivä), Turvaa tenaville/liikenneturvan kanssa, uimakoulut Kemin uimahallissa, retkiä (mm. laskettelu, PowerPark), Painball Malinissa, Pahnilan museotoiminta tapahtumineen, Attendon kesäfestareilla mukana, Senioritanssit yhdessä Oulunkaaren kuntayhtymän ja muiden toimijoiden kanssa, Sporttiparkki, Ässäkentän vihkiäiset, Toivon tuvan avajaiset, Nahkiaismarkkinat, SuomiMies, SiKi:n nousukahvit. Näihin tapahtumiin osallistui n. 8 800 kävijää. Simossa avattiin syksyllä 2018 Toivon tupa, jota järjestöt/seurat voivat käyttää kokoontumistilana ja kunta/kuntalaiset juhlapaikkana.

3.2 Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

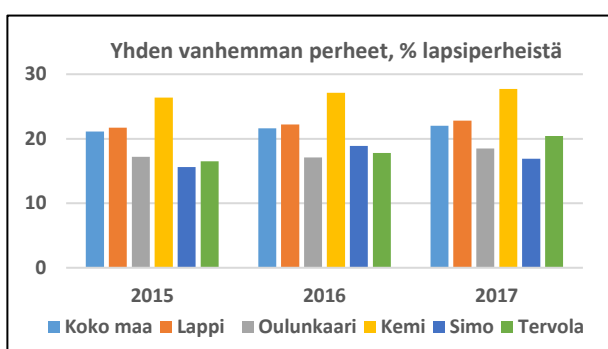
Suomalaista neuvolatoimintaa ja kouluterveydenhuoltoa on kansainvälisissä vertailuissa pidetty kansallisena menestystarinana. Pitkälti näiden palvelujen ansiosta suomalaisten lasten terveydentila on kansainvälisesti verrattuna erittäin hyvä ja imeväiskuolleisuus maailman alhaisimmalla tasolla. Lasten, nuorten ja perheiden terveyden edistäminen on ehkäisevien peruspalvelujen ydintehtävä. Niiden avulla voidaan seurata ja tukea lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia. Hyvinvointikertomuksessa on otettu myös huomioon Oulunkaaren kuntayhtymän lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2016-2019, soveltuvien osien. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa on vanhentunutta tietoa vuosilta 2012-2014.

Lapsiperheet, % perheistä-indikaattori ilmaisee lapsiperheiden osuuden prosentteina kaikista perheistä. Lapsiperheissä on alle 18v. lapsia ja perheen muodostavat yhdessä asuvat avio- tai avoliitossa olevat henkilöt ja heidän lapsensa, jompikumpi vanhemmista lapsineen sekä avio- ja avopuolisot ilman lapsia. Simossa %-osuudet ovat olleet n.30% luokkaa.

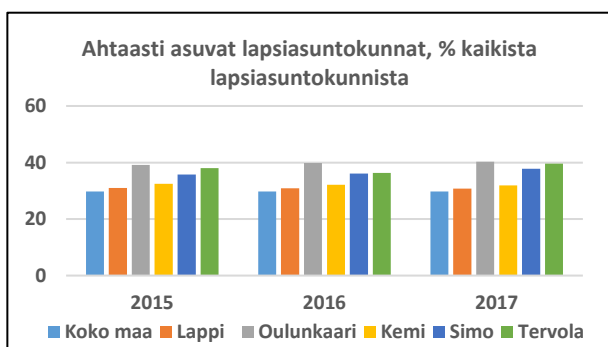
	2015	2016	2017
Koko maa	38,7	38,6	38,5
Lappi	35,6	35,4	35,1
Oulunkaari	36,1	35,8	35,5
Kemi	34,5	34,8	34,9
Simo	30,9	30,6	30,4
Tervola	34,4	33,5	32,7

Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä-indikaattori ilmaisee yhden huoltajan lapsiperheiden osuuden prosentteina kaikista lapsiperheistä. Simossa yksinhuoltajaperheitä oli 16,9 %. Yksinhuoltajaperheiden määrä on hieman pienentynyt edellisestä vuodesta.

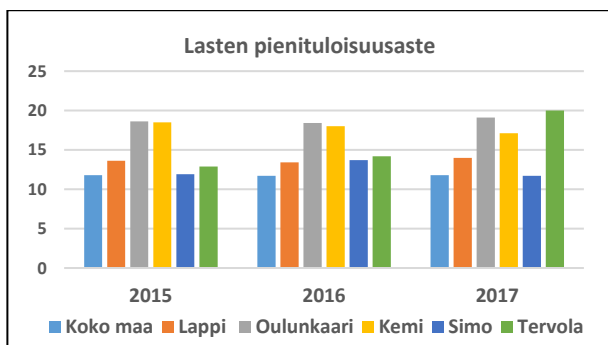
	2015	2016	2017
Koko maa	21,1	21,6	22
Lappi	21,7	22,2	22,8
Oulunkaari	17,2	17,1	18,5
Kemi	26,4	27,1	27,7
Simo	15,6	18,9	16,9
Tervola	16,5	17,8	20,4

Ahtaasti asuvat asutokunnat-indikaattori ilmaisee ahtaasti asuvien asutokuntien osuuden prosentteina kaikista asutokunnista. Asunto on ahtaasti asuttu, jos siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huonelukuun (määritelmä vuodesta 1990 lähtien). Asutokunnan muodostavat kaikki samassa asunnossa vakinaisesti asuvat henkilöt. Simossa luku on vuonna 2015 35,7%, 2016 36,1% ja 2017 37,8%.

	2015	2016	2017
Koko maa	29,8	29,8	29,8
Lappi	31	30,9	30,8
Oulunkaari	39,2	39,8	40,3
Kemi	32,5	32,1	31,9
Simo	35,7	36,1	37,8
Tervola	38	36,3	39,6

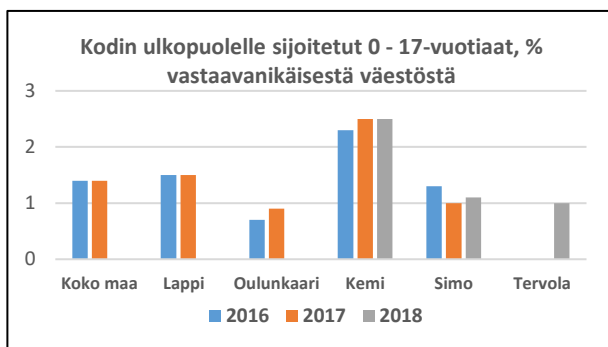
Lasten pienituloisuusaste kuvaa, kuinka suuri osa kunnan alle 18-vuotiaista kuuluu kotitalouksiin, joiden tulot jäävät suhteellisen pienituloisuusrajan alapuolelle. Kyse on mittarista, joka kuvaa väestön asemaa suhteellisella tulojakaumalla. Mikäli alle 18-vuotiaiden pienituloisuusaste on korkeampi kuin väestön yleinen pienituloisuusaste, lapsiperheiden suhteellinen tuloasema on keskimääräistä heikempi. Pienituloisuuden raja lasketaan joka vuosi uudestaan koko väestön valtakunnallisesta tulojakaumasta. Kaikilla alueilla on käytössä sama pienituloisuusraja. Näin ollen indikaattori kuvaa sitä, kuinka suuri osa alueen väestöstä on valtakunnallista mittapuuta käyttäen pienituloisia. Pienituloisuuden käsite on suhteellinen, ts. pienituloisuuden aste riippuu koko tulojakauman muodosta. Pienituloisuudeksi on määritelty taso, joka on pienempi kuin 60 % mediaanista. Pienituloisuusaste mittaa suhteellisia tuloeroja. Simossa v. 2015 pienituloisuusaste oli 11,9%, v. 2016 13,7% ja v. 2017 11,7%.

	2015	2016	2017
Koko maa	11,8	11,7	11,8
Lappi	13,6	13,4	14
Oulunkaari	18,6	18,4	19,1
Kemi	18,5	18	17,1
Simo	11,9	13,7	11,7
Tervola	12,9	14,2	20

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17v

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0 - 17-vuotiaiden lasten osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Lapsella tarkoitetaan lastensuojelulain mukaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta. Kodin ulkopuolelle sijoitusten taustalla voivat olla niin vanhemmista kuin lapsistakin johtuvat syyt. Usein taustalla on päihteiden käyttö. Tämän indikaattorin rinnalla olisi hyvä tarkastella lastensuojeluilmoitusten pitkän aikavälin tilastoja, joissa ilmenevät muutokset heijastuvat myös huostaanottoilastoihin. Avohuollon tukitoimien lisääminen voi vähentää sijoitusten määrää, mutta samalla se voi lisätä huostaanottojen määrää, kun lastensuojelullisia toimenpiteitä vaativia tilanteita tulee enemmän esille. Simossa sijoitettujen määrä on pysynyt lähes samana. Taulukossa ovat prosentteina mutta lukumääränä heitä on 6.

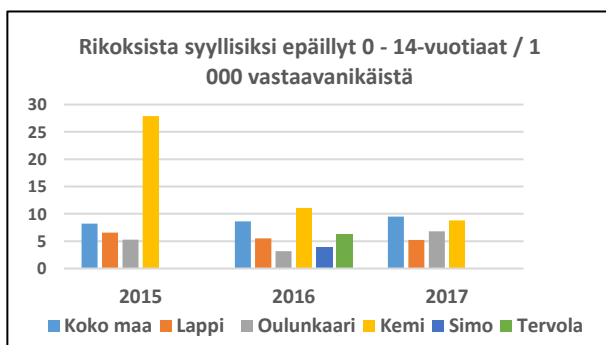

	2016	2017	2018
Koko maa	1,4	1,4	
Lappi	1,5	1,5	
Oulunkaari	0,7	0,9	
Kemi	2,3	2,5	2,5
Simo	1,3	1	1,1
Tervola			1

THL päivitettyssä tilastossa ei ollut koko maan, Lapin ja Oulunkaaren vuoden 2018 lukuja.

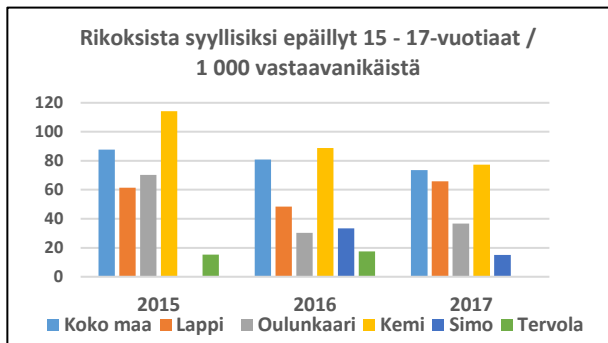
Rikoksista syylisiksi epäillyt

Rikoksista syylisiksi epäiltyjen 0-14-vuotiaiden indikaattori ilmaisee osuuden tuhatta vastaavanikäistä kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Rikoksista syylisiksi epäiltyjen lukumäärä on eri asia, kuin syyliseksi todettujen lukumäärä. Rikoksista syylisiksi epäiltyjen taulukosta käy ilmi, että Simon osalta 2015 tilastoluku on ollut 0%, 2016 4% ja 2017 0%. Lainsäädännön mukaan rikosoikeudellisen vastuun alaikäraja on 15v. Sitä nuorempien henkilöiden tekemistä rikoksista voi seurauksena olla ainoastaan lastensuojelulaissa määritellyjä toimenpiteitä.

	2015	2016	2017
Koko maa	8,2	8,6	9,5
Lappi	6,6	5,5	5,2
Oulunkaari	5,3	3,2	6,8
Kemi	27,9	11,1	8,8
Simo	0	4	0
Tervola	0	6,4	0

Rikoksista syylliseksi epäiltyjen 15 - 17-vuotiaiden indikaattori ilmaisee osuuden tuhatta vastaavanikäistä kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Rikoksista epäiltyjen lukumäärä on eri asia kuin syylliseksi todettujen lukumäärä. Rikokset kirjataan tekopaikan mukaan. Sama henkilö voi olla syylliseksi epäiltynä useita kertoja saman vuoden aikana eri tai samasta rikoksesta. Jos henkilö esimerkiksi pahoinpitelee kahta henkilöä, tulee tästä tilastoon kaksi epäiltyä, vaikka kyseessä olisi ollut yksi ja sama henkilö.

	2015	2016	2017
Koko maa	87,6	80,8	73,6
Lappi	61,5	48,4	65,9
Oulunkaari	70,3	30,2	36,6
Kemi	114,2	88,7	77,4
Simo	0	33,3	15
Tervola	15,2	17,5	0

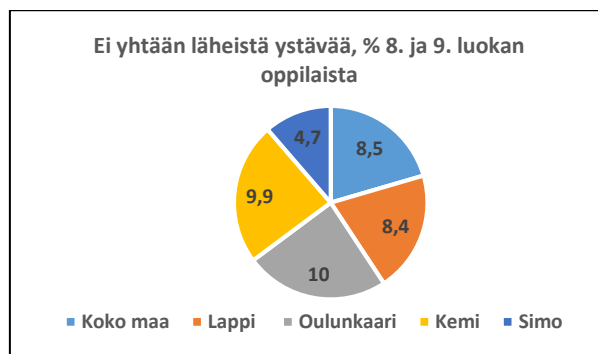
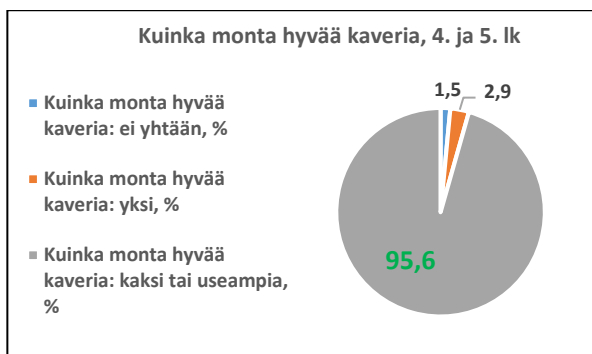
Kouluterveyskysely 2017 ja 2018 Meri-Lapin Seutuinforyhmän teettämä päihdekysely

Nuorten terveyteen liittyvistä asioista saadaan laajasti tietoa kouluterveyskyselyn avulla. Viimeisin kouluterveyskysely on tehty 2017. Kouluterveyskyselyyn 2017 ensimmäistä kertaa vastasivat alakoulujen 4. ja 5. luokkien oppilaat, joita yhteensä 70. Yläkoulun 8. ja 9. luokkien vastanneita oppilaita oli yhteensä 43. Vuoden 2017 raportointi poikkeaa aikaisemmista vuosista ja se löytyy THL:n sivuilta www.thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset. Kouluterveyskyselyssä oli seiseman (7) aihealuetta:

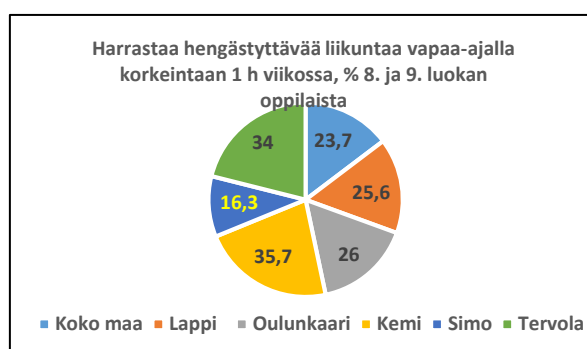
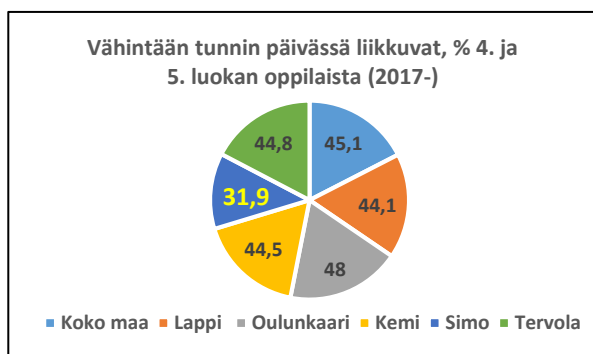
1. Hyvinvointi, osallisuus ja vapaa-aika; elämään tyytyväisyys/elämänhallinta, osallisuus, osallistuminen/vaikutusmahdollisuudet, harrastukset ja vapaa-aika, ystävät ja yksinäisyys
2. Terveys/ terveys ja toimintakyky; koettu terveys, oireet ja sairaudet, mielenterveys, suun terveys/seksuaaliterveys, toimintarajoitteet
3. Elintavat; ruokatottumukset, liikkuminen/paino/ nukkuminen, tupakka, riippuvuudet/päihteet
4. Koulunkäynti/ koulunkäynti ja opiskelu; koulunkäynnistä pitäminen, koulustressi/koulu-uupumus, vaikeudet koulunkäynnissä/opiskelussa/ myöhästymiset ja poissaolot, luokkayhteisö/ luokka- ja oppilaitosyhteisö/ myöhästymiset ja poissaolot
5. Perhe / perhe ja elinolot; perheen arjen toimivuus/ perheen elintaso ja työssäkäynti, elämänmuutokset
6. Kasvu ympäristön turvallisuus; koulukiusaaminen, syrjivä kiusaaminen, tapaturmat, koulun fyysiset työolot, päihteiden käyttö kasvu ympäristössä
7. Palvelut ja avunsaanti; tuen ja avun saaminen/ avun ja tuen saaminen hyvinvointiin, mahdollisuus keskustella/ monialainen asiantuntijaryhmä/mahdollisuus keskustella, kouluterveydenhuollon palvelujen käyttö/opiskelu huollon palveluihin pääsy, terveystarkastus.

3.2.1 Hyvinvointi, osallisuus ja vapaa-aika

Simon yläkoulun 8-9 luokan oppilaista 4,7% ilmoitti, ettei ole yhtään läheistä ystävää ja alakoulun 4-5 luokkien oppilaista 1,5% ilmoitti, ettei ole yhtään hyvää kaveria. Indikaattori tuottaa tietoa niiden nuorten osuudesta (%), jotka kertovat, ettei heillä ole yhtään läheistä ystävää. Suurimmalla osalla lapsista ja nuorista yksinäisyyden tunne on ohimenevää ja usein paras kaveri löytyy ja tunne porukkaan kuulumisesta palautuu. Ilman läheistä ystävää olevien nuorten, etenkin poikien, osuus on hieman vähentynyt viimeisten vuosien aikana. Mutta silti osa lapsista ja nuorista, etenkin pojista, on vailla läheistä ystävää.

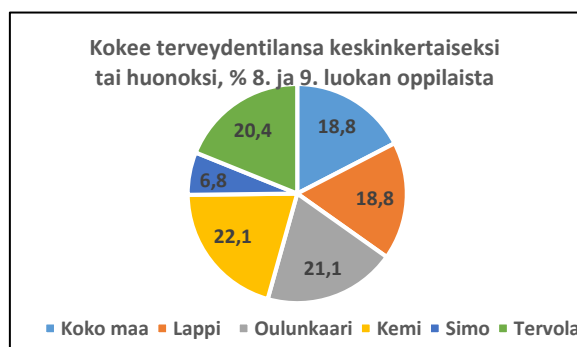
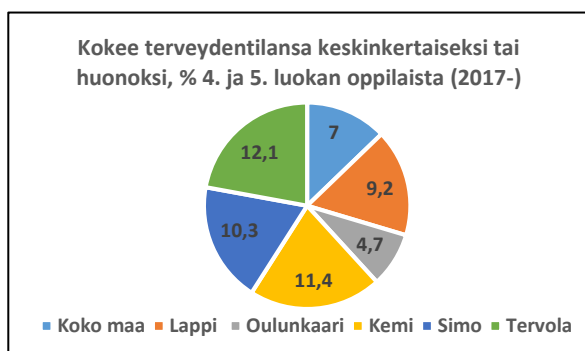

Vähintään tunnin päivässä liikkuvia 4-5 luokkien oppilaita oli Simossa 31,9% ja 16,3% 8-9 luokkien oppilaista harrasti hengästyttävää liikuntaa korkeintaan 1h viikossa.

3.2.2 Terveys/ terveys ja toimintakyky

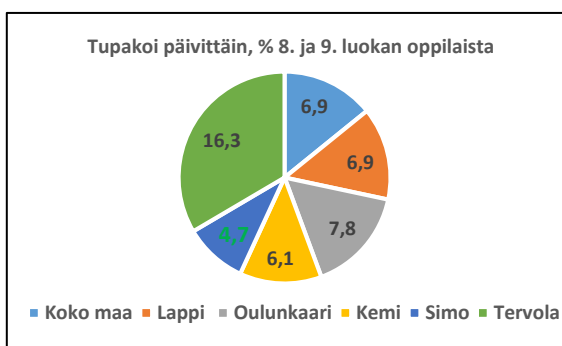
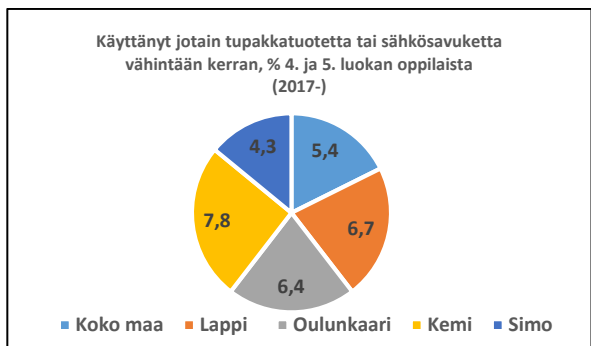
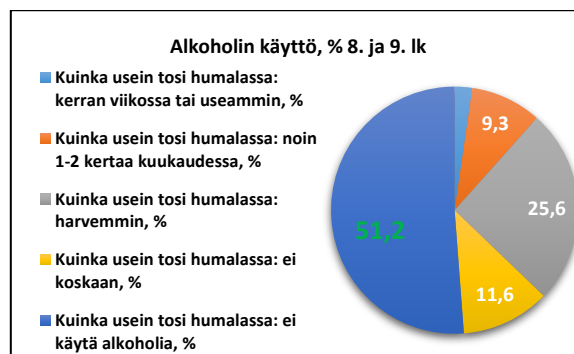
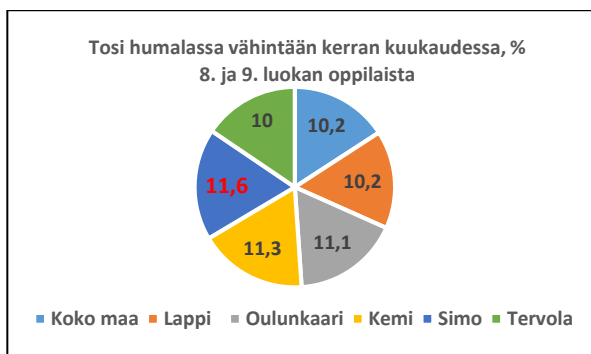
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi 4-5 luokkien oppilaista oli 10,3% ja 8-9 luokkien oppilaista oli 6,8%.

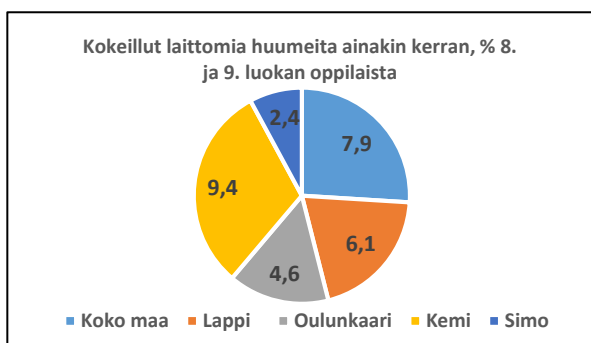
Alakoulun 4. ja 5.lk:n oppilaista 32,9% ja **yläkoulun** 8. ja 9.lk:n oppilaista 47,7% harjaavat hampaat harvemmin kuin 2 kertaa/pvä. **19% yläkoulun 8. ja 9.lk:n** oppilaista ilmoittaa olleensa sukupuoliyhdyntässä. **Yläkoululaisista 4,5%** vastasi, että on kognitiivisia rajoitteita esim. vaikeuksia oppia uusia asioita tai vaikeuksia muistaa asioita. **11,6%** heistä vastasi, että on fyysisiä toimintarajoitteita esim. vaikeuksia nähdä tai kuulla.

3.2.3 Elintavat

Yläkoululaisista 27,9% hyväksyy ikäisillään tupakoinnin, 27,9% nuuskaamisen ja 32,6% sähkösavukkeen käytön. 59,5% hyväksyy alkoholin juomisen vähäisissä määrin ja 23,3% humalajuomisen. 2,4% on kokeillut marihuanaa tai hasista 5 kertaa tai useammin ja 9,3% mielestä omalta paikkakunnalta on helppo hankkia esim. marihuanaa tai kannabista. 9,3% hyväksyy ikäisillään kannabiksen/marihuanan polttamisen. **Meri-Lapin Seutuinfo-ryhmän** teettämässä yläkoululaisten (Simossa 7 ja 9 luokkien oppilaat vastasivat, ei 8) päihdekyselyssä syksyllä 2018 ei tupakointi, nuuskaaminen tai alkoholin käyttö nousseet erityisesti. Mutta kysely kertoi, että n. 14-vuotiaana niitä kokeillaan eniten ja tuotteita hankitaan aikuisilta kavereilta, kotoa ottamalla tai tuntemattomilta. Myös omat vanhemmat ostavat. Tupakointi ja alkoholin käyttö olivat kuitenkin vähentyneet.

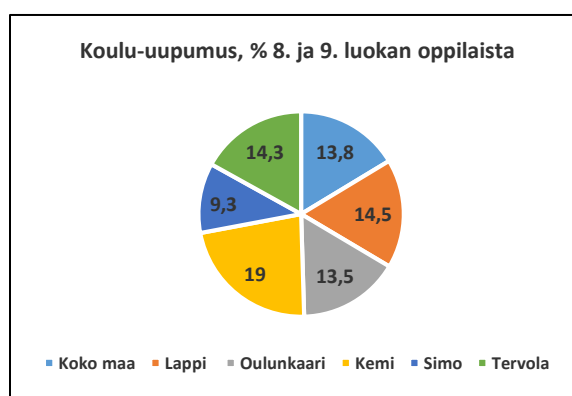
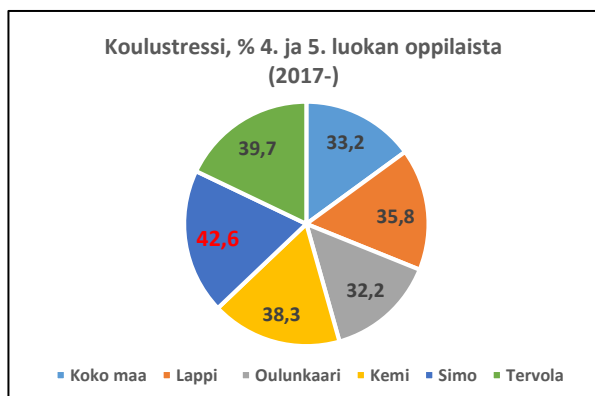
Meri-Lapin Seutuinfon 2018 päihdekyselyssä simolaisista 5 vastasi, että on tarjottu huumeita ja 3 että on kokeillut kannabista. Huumeet on hankittu kaverilta tai muualta. Energiajuomien osalta n. puolet vastaajista ilmoitti käyttävänsä niitä silloin tällöin. Simossa toteutettiin yhteistyössä vähittäiskauppiaiden (K-Market Simontori, Sale Simo ja Helmin Lounaskahvila) energiajuomien myyntikielto alle 16v. Porukkapäätös allekirjoitettiin marraskuussa 2018.

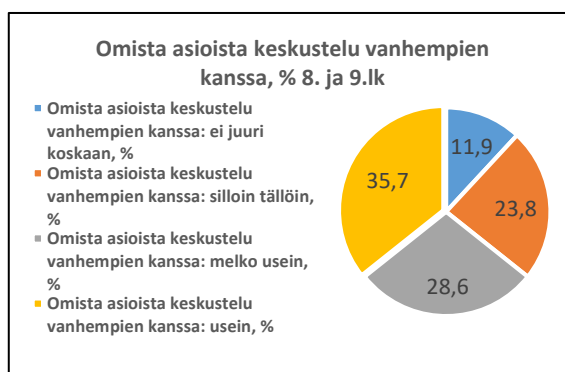
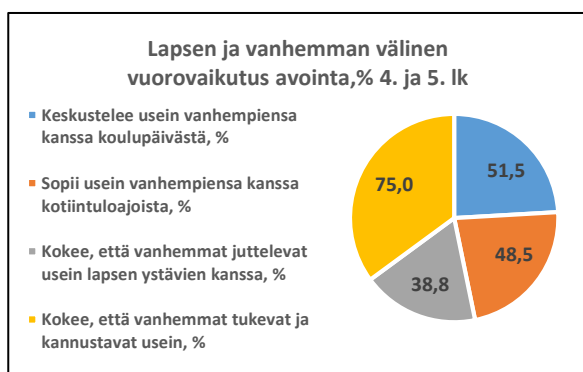
3.2.4 Koulunkäynti/ koulunkäynti ja opiskelu

Alakoululaisista 74,3% ja **yläkoululaisista** 67,4% on vastannut pitävänsä koulunkäynnistä. **Koulu-uupumus** on vakava ilmiö, sillä pitkään jatkuessaan se voi johtaa masennukseen. Koulu-uupumus on yhteydessä stressin kokemiseen, erilaisiin psyykkisiin oireisiin sekä koulunkäynnin ja opiskeluelämän vaikeuksiin. Koulu-uupumuksella ja erityisesti kyynisyydellä, opintojen merkityksen vähentymisellä on yhteys koulupudokkuuteen. Jos nuori stressaantuu perusopetuksen yläluokilla, stressi lisääntyy entisestään lukiossa. Erityisesti tyttöjen riittämättömyyden tunteet lisääntyvät lukiossa. Lukiossa opiskeleville pojille on tyypillistä välinpitämättömän suhtautuminen koulutyöhön. Tämä välinpitämättömyys voi johtaa kielteiseen asenteeseen yhteiskuntaa kohtaan ja syrjäytymiskehitykseen. Koulu-uupumus viivästyttää opintoja ja vaikeuttaa siirtymää jatko-opintoihin. Lisäksi koulu-uupumus voi johtaa haitalliseen internetin käyttöön tai nettiriippuvuuteen. Nuori voi altistua digiaddiktiolle erityisesti, jos hän menettää kiinnostuksen koulunkäyntiin ja kokee sitä kohtaan kyynisyyttä. **Taloudelliset vaikutukset** Koulu-uupumus on vakava riski nuoren syrjäytymiskehitykselle ja koulutusjärjestelmästä putoamiselle. Pitkittyessään koulu-uupumus voi johtaa masennukseen, syrjäytymiseen ja kielteiseen asenteeseen yhteiskuntaa kohtaan. Nuorten masennuksen ja syrjäytymisen hinta yhteiskunnalle on korkea. Joka päivä keskimäärin neljä nuorta jää mielenterveysongelmien takia työkyvyttömyyseläkkeelle. Ongelmien ehkäisy on yhteiskunnalle huomattavasti edullisempaa kuin uupuneiden ja masentuneiden nuorten hoito. Tärkeää varhainen tunnistaminen. **Ilmiöön vaikuttaminen** On tärkeää pyrkiä ehkäisemään nuorten koulu- ja opiskelu-uupumuksen kehittyminen. Tärkeässä roolissa ovat nuoren lähipiiri, opettajat ja kaverit. Koulun aikuisten ja erityisesti koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tuki nuorille vähentää koulu-uupumusta.

Opettajien myönteinen suhtautuminen ja motivointi tukevat nuoria. Koulu-uupumus voidaan muuttaa kouluinnoksi. On tärkeää tukea nuoren kokemusta siitä, että hän saa aikaiseksi tärkeitä asioita, pystyy vaikuttamaan elämäänsä, eikä jää yksin. Keskeistä on nuoren itsetunnon tukeminen ja oppimisen kipinän luominen. Jatkuvan puurtamisen ja suorittamisen sijasta kouluissa tarvittaisiin enemmän iloa, luovuutta ja sosiaalisten taitojen opetusta. Kouluissa ja oppilaitoksissa tulee sopia koulu-uupumuksen ja stressin ehkäisemisestä ja tunnistamisesta sekä toimenpiteistä nuorten auttamiseksi moniammatillisesti. Uupuneet opiskelijat tarvitsevat turvaverkkoja. Kouluissa ja oppilaitoksissa tulee olla saatavilla aikuisten tukea, kuten koulupsykologin, koulukuraattorin ja -terveydenhoitajan palveluja, silloin kun nuoret niitä tarvitsevat. Toimivalla koulu- ja opiskeluterveydenhuollolla on mahdollista ehkäistä koulu-uupumusta.

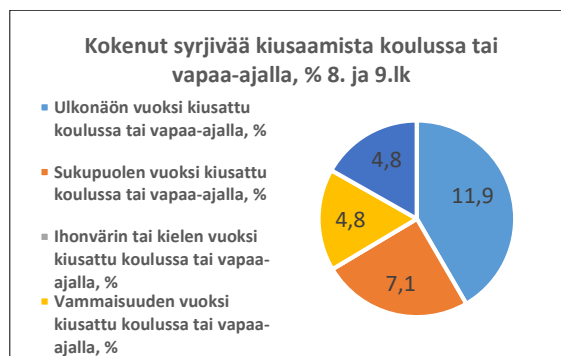
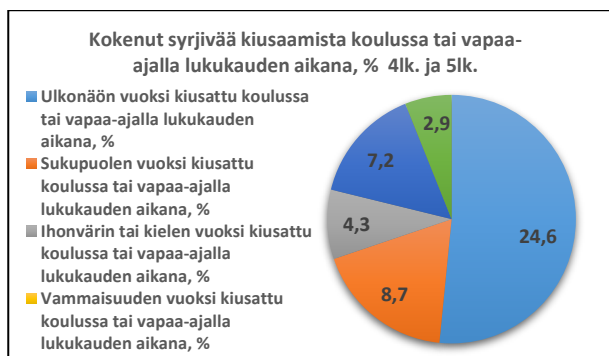
3.2.5 Perhe / perhe ja elinolot

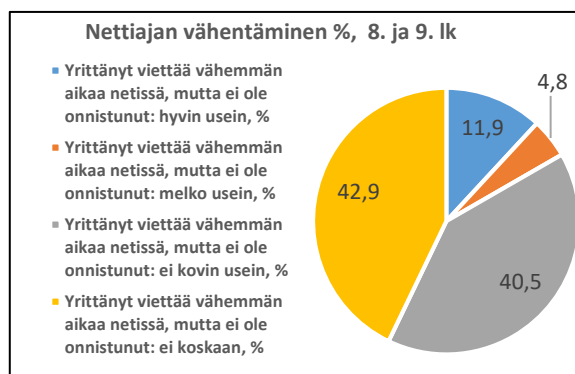
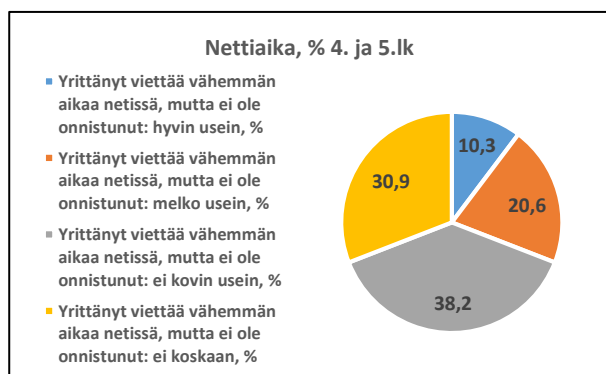
Yläkoululaisista 31% arvioivat perheen taloudellisen tilanteen kohtalaiseksi tai sitä huonommaksi ja 24,2% vastasi, että yksi vanhemmista on ollut työttömänä tai lomautettuna. 21,4% nuorista tekevät koulutyön ohella iltapäivisin, iltaisin tai viikonloppuisin palkallista työtä.

3.2.6 Kasvuympäristön turvallisuus

Yläkoululaisista 40,5% ja alakoululaisista 20,6% vastasivat kokeneensa tapaturman koulussa tai koulumatkalla. Koulun fyysisissä oloissa nousivat seuraavat asiat 8. ja 9. lk:n vastauksissa; tunkkainen ilma 45,5%, epä mukavat työtuolit, - pöydät tai muut kalusteet 45,5% ja liika kylmyys haitannut 34,1% mielestä. Koulun fyysisissä oloissa nousevat seuraavat asiat 4. ja 5.lk:n vastauksissa; melu koulussa häirinnyt jonkin verran 55,7%, epä mukavatyötuolit yms.kalusteet ei ollenkaan 54,3%, luokahuoneen ahtaus ei ole häirinnyt 70,0%. Sosiaalinen altistuminen huumeille-indikaattori tuottaa tietoa niiden lasten osuudesta (%), jotka tuntevat lapsia tai nuoria, jotka käyttävät huumeita tai lapsille itselleen on tarjottu jotain huumeita. Simon alakoululaisista 17,1% vastasi kyllä.

Meri-Lapin Seutuinfon päihdekyselyssä kävi ilmi, että puhelinta/tietokonetta/pelikonsolia pelaamiseen yli 5 tuntia päivässä käyttäviä oli kolmannes. Muut vastasivat ajaksi 1-4 tuntia päivässä.

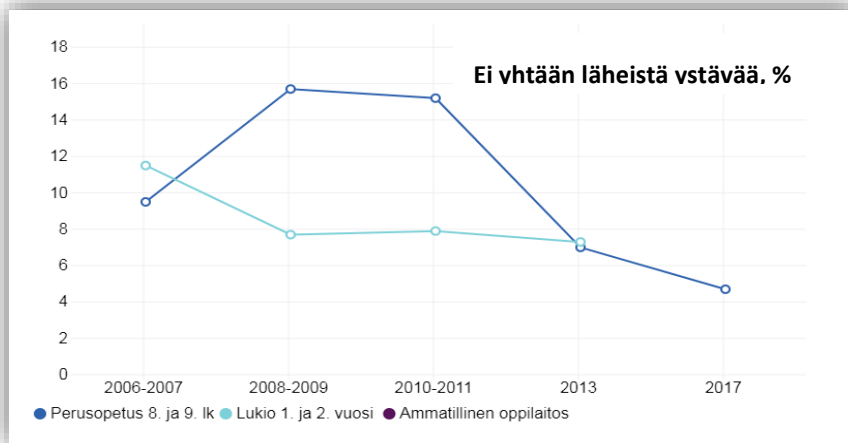

3.2.7 Palvelut ja avunsaanti

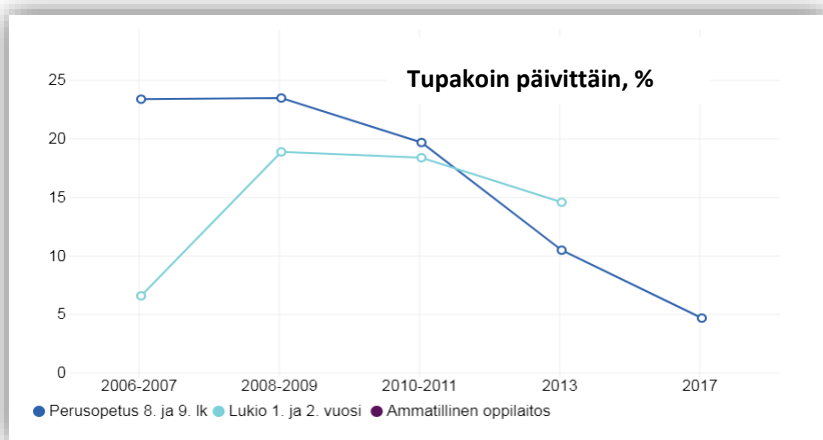
Kouluterveyskyselyssä 4-5luokkien oppilaat 45,6% vastasi, että koulussa on mahdollisuus keskustella aikuisen kanssa mieltä painavista asioista, 29,4% että ei ja 25,00% ettei tiedä. 86,8% ei ollut käynyt koulukuraattorin luona ja 82,1% ei ollut käynyt koulupsykologilla. 4-5luokkien oppilaat kokevat terveystarkastukset lapselle laadukkaiksi, puhutaan lapselle tärkeistä asioista, lapsen mielipidettä kuunnellaan, on puhuttu kotiasioista ja lapsi on uskaltanut kertoa asioistaan rehellisesti. Perusopetuksen 8-9 luokkalaista 81% vastasi, että on mahdollisuus keskustella aikuisen kanssa mieltä painavista asioista. Heistä 61,8% ilmoitti, että omien vanhempien kanssa, 91,2% ystävän ja 14,7% koulun aikuisen (opettaja, terveydenhoitaja, lääkäri, psykologi, kuraattori) tai muun ammattihenkilön (esim. nuorisotyöntekijä, hoitaja, poliisi, sosiaalityöntekijä)

Ei yhtään läheistä ystävää, vertailu 2006-2017

Indikaattori tuottaa tietoa niiden nuorten osuudesta (%), jotka kertovat, että heillä ei ole yhtään läheistä ystävää. Pitkäaikainen yksinäisyys heikentää lasten/nuorten elämänlaatua ja hyvinvointia. Se on myös riskitekijä psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle. Jos yksinäisyys jatkuu pitkään, lapsi tai nuori voi ottaa itselleen negatiivisen roolin, eikä enää usko, että saa kavereita myöhemminkään opiskelu- tai työelämässä. Ilman läheistä ystävää olevat nuoret kokevat terveydentilansa muita huonommaksi ja heillä on enemmän ahdistuneisuusoireita. Lisäksi heillä voi ilmetä päivittäistä oireilua, kuten väsymystä, päänsärkyä, ärtyneisyyttä ja niska-hartiaseudun kipuja. He harrastavat keskimääräistä harvemmin liikuntaa ja ovat useammin ylipainoisia. He pitävät koulunkäynnistä vähemmän ja joutuvat koulukiusatuiksi muita useammin. Ilman ystävää olevat nuoret myös kokevat muita useammin oppimisvaikeuksia ja koulu-uupumusta. He ovat selvästi keskimääräistä tyytymättömämpiä ihmissuhteisiinsa ja elämäänsä kaiken kaikkiaan. Ilman ystäviä olevalle lapselle ja nuorelle saattaa kasautua useita myöhempää terveyttä ja hyvinvointia uhkaavia riskitekijöitä. Joka kymmenes koululainen kokee olevansa yksinäinen vuodesta toiseen. Yksinäisyyden kytkös masennukseen ja syrjäytymiseen on kiistaton. Opetusministeriössä on arvioitu, että nuorena syrjäytynyt henkilö aiheuttaa yhteiskunnalle elämänsä aikana 1,2 miljoonan euron kustannukset. Lasten ja nuorten yksinäisyyden ehkäisy on keskeinen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen haaste. Yksinäisyyttä torjutaan esimerkiksi tukemalla koulujen kerhotoimintaa, aamu- ja iltapäiväkerhoja ja pieniä koululuokkia. Kun lapsella on oma luokka, oma opettaja, oma ryhmä, se helpottaa kavereiden löytymistä. Opetussuunnitelmien perusteet sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttävät yhteisöllisyyden lisäämistä kouluissa ja oppilaitoksissa. Alla olevasta taulukosta näkee, että simolaisilla löytyy nykyään paremmin ystäviä verrattuna 2008-2011 lukuihin.

Tupakoi päivittäin-indikaattori tuottaa tietoa niiden nuorten osuudesta (%), jotka polttavat tupakkaa päivittäin. Alla oleva kaavio kuvaa aikaväliä 2006-2017.

Ravitsemuksella hyvinvointia

Koulu/varhaiskasvatuksen ateriat ovat suositusten mukaisia ja täyttävät ravitsemuslaadun kriteerit. Lautasmallin noudattaminen jää asiakkaille esim. varhaiskasvatuksessa lapsille ja aikuisille, kouluilla oppilaille ja opettajille. Opettajat/varhaiskasvatuksen henkilökunta syövät lounaan oppilaiden/varhaiskasvatuksen lasten kanssa. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tarjotaan terveellinen välipala. Kouluterveyskyselyn tulokset hyödynnetään hyvinvointikertomuksissa ja tieto menee valtuutetuille. Kouluilla, liikuntapaikoissa ja nuorisotiloilla ei ole käytössä makeis- ja virvoitusjuoma-automaatteja ja energiajuomien käyttö on kielletty alle 16v. Meri-Lapin ruokapalveluissa ei hyödynnetä koulumaito- ja kouluhedelmätukea, koska se aiheuttaa enemmän työtä ja kuluja kuin mitä antaa. **Äitiys- ja lastenneuvolassa** toimivilla ammattilaisilla on ajantasaiset ravitsemusohjauksen tiedot, taidot ja menetelmät. Äitiys- ja lastenneuvolasta asiakkaat ohjataan ravitsemusohjaukseen eniten diabeteshoitajalle, hänen koulutuksensa on peräisin painonhallintaryhmien vaatimista koulutuksista. Terveystenhoitaja antaa yksilöityä ravitsemusohjausta ja tukea mutta ravitsemusterapeuttia voi käyttää apuna hankalimmissa tilanteissa.

Toteutuneita tapahtumia 2018:

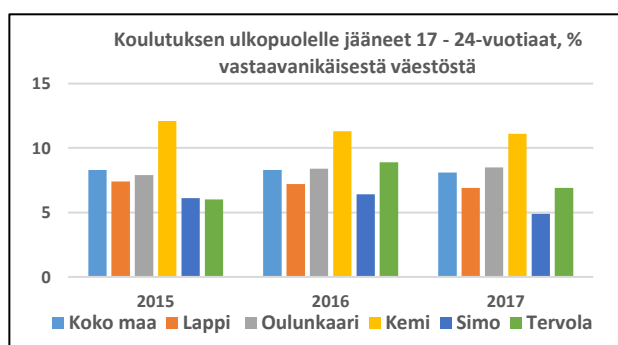
- * Seurakunnan toimintamuotoja ja tapahtumia 2018: yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa arkipyhäkoulut/varttikirkot, vauvakirkko, 10v täyttäneiden synttärirkirkko, Klubbari, varhaisnuorten kerhot Simoniemessä ja Maksniemessä, retket/leirit yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- * Nuorisotilatoiminta 2iltaa/vko klo 14-20.00, retket, koululais- ja varhaiskasvatuksen esitykset, Sporttiparkki-ohjattua liikuntaa, hiihto- ja yleisurheilukilpailut yhteistyössä koulujen kanssa, yökahvilatoimintaa 10 kertaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, kuntosalitoiminta, eri juhlat/tapahtumat

3.3 Nuoret ja nuoret aikuiset

Nuoruus on ihmisen ikäkausi **lapsuuden** ja **aikuisuuden** välillä. Nuorisolain mukaan nuoria ovat kaikki alle 29-vuotiaat. Noin 20–35-vuotiaita kutsutaan *nuoriksi aikuisiksi*. Nuoruus on yksilöllistä, sama ihminen voi eri yhteydessä olla lapsi, nuori tai aikuinen.

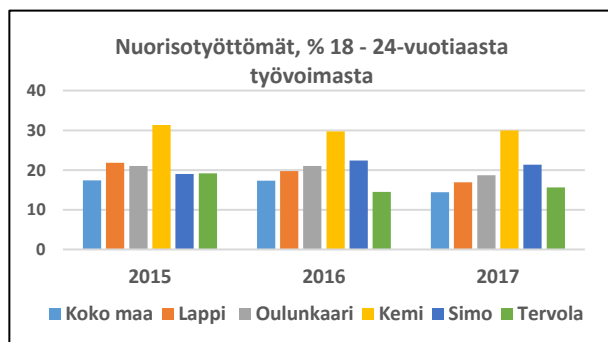
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet, työttömät, perustoimeentulotuki, kuntoutusraha, lastensuojelun avohuollon asiakkaat

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet-Indikaattori ilmaisee koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17 - 24-vuotiaiden osuuden prosentteina vastaavan ikäisestä väestöstä. Koulutuksen ulkopuolelle jääneillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ko. vuonna eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta.

	2015	2016	2017
Koko maa	8,3	8,3	8,1
Lappi	7,4	7,2	6,9
Oulunkaari	7,9	8,4	8,5
Kemi	12,1	11,3	11,1
Simo	6,1	6,4	4,9
Tervola	6	8,9	6,9

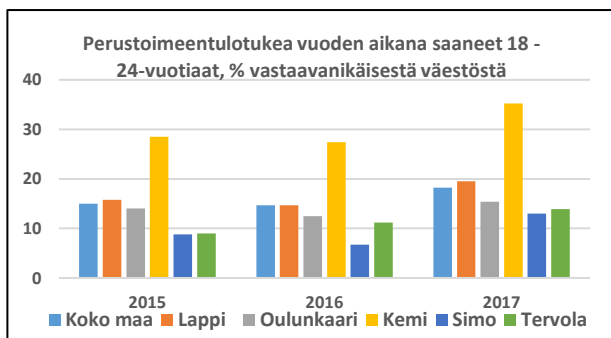
Indikaattori ilmaisee 15-24-vuotiaiden työttömien osuuden prosentteina 18-24v. työvoimasta. Nuorisotyötön on 15-24-vuotias työtön. Työttömänä pidetään työnhakijaa, joka ei ole työsuhteessa eikä työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitetulla tavalla työllistyy päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään ja joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija. Työttömänä pidetään myös työsuhteessa olevaa, joka on kokonaan lomautettu tai jonka säännöllinen viikoittainen työskentelyaika on alle 4 tuntia. Päätoimisia koululaisia ja opiskelijoita ei lueta työttömiksi myöskään lomien aikana.

	2015	2016	2017
Koko maa	17,4	17,3	14,4
Lappi	21,8	19,7	16,9
Oulunkaari	21	21	18,7
Kemi	31,3	29,7	30
Simo	19	22,4	21,3
Tervola	19,2	14,5	15,6

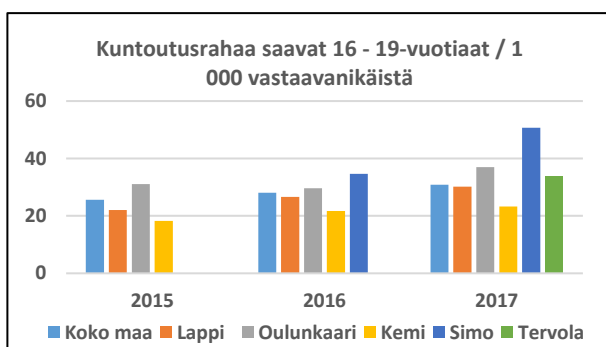
Perustoimeentulotukea vuoden aikana saaneet 18-24v. indikaattori ilmaisee toimeentulotuen kotitalouksissa asuvien perustoimeentulotukea saaneiden 18-24-vuotiaiden toimeentulotuen saajien (viitehenkilö ja puoliso) osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä kalenterivuoden aikana. Perustoimeentulotuki koostuu toimeentulotuen perusosasta sekä muista perusmenoista. Toimeentulotuki voi olla perustoimeentulotukea, täydentävää

toimeentulotukea, ehkäisevää toimeentulotukea tai kuntouttavan työtoiminnan tukena maksettavaa toimintarahaa tai matkakorvausta. Simossa v. 2017 13% vastaavanikäisestä väestöstä on saanut perustoimeentulotukea, edelliseen vuoteen verrattuna on n. puolet tullut lisää.

	2015	2016	2017
Koko maa	15	14,7	18,2
Lappi	15,8	14,7	19,5
Oulunkaari	14	12,5	15,4
Kemi	28,5	27,4	35,2
Simo	8,8	6,7	13
Tervola	9	11,2	13,9

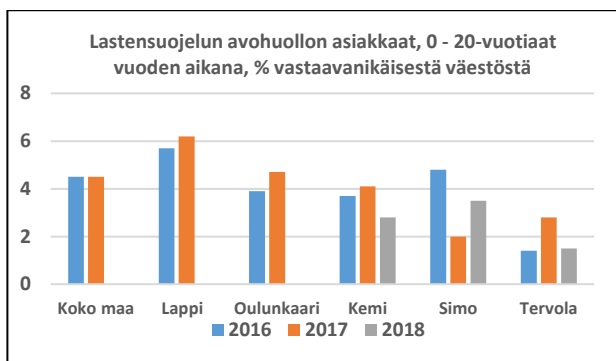
Kuntoutusrahaa saavat 16-19v.-indikaattori ilmaisee 16-19-vuotiaiden kuntoutusrahaa saavien lukumäärää tuhatta vastaavanikäistä kohti. Väestötietona on käytetty keskiväkilukua. Kuntoutusrahaa turvataan kuntoutujan toimeentuloa kuntoutukseen osallistumisen ajalta, kun kuntoutuksen tavoite on työelämässä pysyminen, työelämään palaaminen tai työelämään pääsy. Kuntoutusrahaa voi saada 16 -67-vuotias, joka kuntoutuksen vuoksi ei pysty tekemään työtä. Valtaosa 16-19v. maksetuista kuntoutusrahoista on ns. nuoren kuntoutusrahaa. Sen tavoitteena on varmistaa vajaakuntoisen 16-19v. nuoren ammatillisen kuntoutumisen käynnistyminen ja toteutuminen, parantaa hänen työllistymisedellytyksiään sekä turvata hänen toimeentulonsa. Tavoitteena on myös ehkäistä nuoren siirtymistä työkyvyttömyyseläkkeelle. Nuori voi saada työkyvyttömyyseläkkeen 16v. täytettyään, jos hänellä ei selvitysten perusteella ole mahdollisuuksia ammatilliseen kuntoutukseen tai jos ammatillinen kuntoutus on sairauden vuoksi keskeytynyt tai päättynyt tuloksettomana. Vuonna 2016 34,7% ja 2017 50,7% myönnettiin kuntoutusrahaa.

	2015	2016	2017
Koko maa	25,6	28,1	30,9
Lappi	22	26,6	30,2
Oulunkaari	31,1	29,6	37
Kemi	18,3	21,7	23,3
Simo	34,7	50,7	50,7
Tervola			33,8

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana lastensuojelun avohuollon asiakkaina olleiden 0 - 20-vuotiaiden lasten ja nuorten osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Lapsella tarkoitetaan lastensuojelulain mukaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta. Nuorella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Avohuollon tukitoimet käsittävät tavallisimmin lapsen ja nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastamisen turvaamisen sekä muut tarpeen vaatimat tukitoimet. Avohuollon tukitoimiin kuuluvat myös perheen tuki ja kuntoutus. Lastensuojeluasiakkuus alkaa, kun sosiaalityöntekijä toteaa palvelutarpeen arvioinnin perusteella, että lapsi tarvitsee lastensuojelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia. Lastensuojelun asiakkuus alkaa myös silloin, kun ryhdytään kiireellisiin toimiin lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi tai kun lapselle tai hänen perheelleen annetaan tässä laissa tarkoitettuja palveluja tai muuta tukea ennen palvelutarpeen arvioinnin valmistumista. Ennen uutta sosiaalihoitolakia (1.4.2015) lastensuojelun asiakkuus alkoi jo siitä, kun lastensuojelun tarvetta alettiin selvittää (lastensuojelutarpeen selvitys). Simossa lastensuojelunavohuollon asiakkaiden määrä on noussut vuoden aikana 1,5%. Taulukossa luvut ovat prosentteina mutta 2017 lukumäärä on ollut 13 ja 2018 asiakkaita on ollut 22.

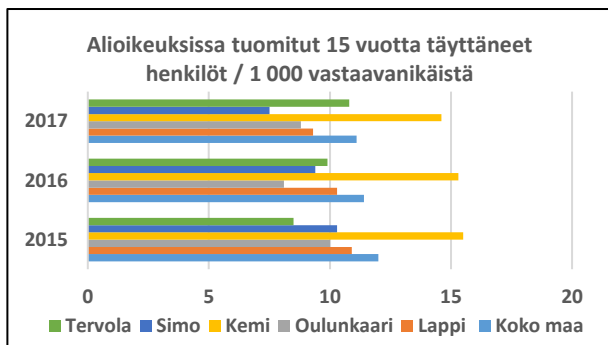

	2016	2017	2018
Koko maa	4,5	4,5	
Lappi	5,7	6,2	
Oulunkaari	3,9	4,7	
Kemi	3,7	4,1	2,8
Simo	4,8	2	3,5
Tervola	1,4	2,8	1,5

THL päivitettyssä tilastossa ei ollut koko maan, Lapin ja Oulunkaaren vuoden 2018 lukuja.

Rikosasiat

Alioikeuksissa tuomitut 15 vuotta täyttäneitä henkilöitä on Simossa ollut 2013 9,7 % ja viiden vuoden aikavälillä tarkasteltuna se on ollut 9 - 14 % välillä. Lukuihin sisältyvät henkilöt, jotka on käräjäoikeuksissa tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyllisenä rangaistukseen tuomitsematta (henkilön rikosasiaratkaisussa on ainakin yksi syyksi luettu rikos) ja joilla oli tuomitsemisvuoden viimeisenä päivänä kotikuntalaisen mukainen kotikunta Suomessa.

	2015	2016	2017
Koko maa	12	11,4	11,1
Lappi	10,9	10,3	9,3
Oulunkaari	10	8,1	8,8
Kemi	15,5	15,3	14,6
Simo	10,3	9,4	7,5
Tervola	8,5	9,9	10,8

Rikoksista syylliseksi epäiltyjen 18 - 20-vuotiaiden indikaattori ilmaisee osuuden tuhatta vastaavanikäistä kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Rikoksista epäiltyjen lukumäärä on eri asia kuin syylliseksi todettujen lukumäärä. Rikokset kirjataan tekopaikan mukaan. Sama henkilö voi olla syylliseksi epäiltynä useita kertoja saman vuoden aikana eri tai samasta rikoksesta. Jos henkilö esimerkiksi pahoinpitelee kahta henkilöä, tulee tästä tilastoon kaksi epäiltyä, vaikka kyseessä olisi ollut yksi ja sama henkilö.

	2015	2016	2017
Koko maa	146,2	140,5	162,3
Lappi	125,6	119,6	133,7
Oulunkaari	149	89	62,6
Kemi	160,5	214,2	178,2
Simo	153,1	24,4	51,3
Tervola	111,1	48,1	92,6

Kouluterveyskysely 2017

Lukion oppilaiden vähyiden vuoksi ei kouluterveyskyselyn 2017 tuloksia voida hyödyntää tässä hyvinvointikertomuksessa.

Simon lukion yhdenvertaisuuskysely 2018

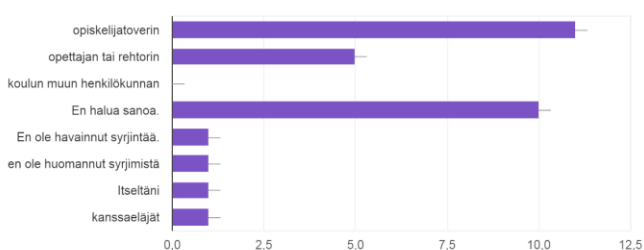
Simon lukion yhdenvertaisuuskyselyyn osallistui 57 opiskelijaa, joista 49,1% oli naisia, 43,9% miehiä ja 7% muita. Kyselyssä selvitettiin erilaisilla kysymyksillä alla olevien otsikoiden mukaan

- Yhdenvertaisuus, yleistä
- Yhdenvertaisuuden toteutuminen
- Syrjintä koulussa
- Seksuaalinen häirintä
- Yhdenvertaisuuden kehittämistarpeet: ryhmätöitä, opettajien lähipiirin ja muiden oppilaitten yhdenvertaisuuteen, ottamalla enemmän oppijatyyppisiä huomioon, koulutus/kasvatus, opettajat keksivät uusia aktiviteetteja oppilaille yhdessä tehdä, yleinen puhuminen, luokan/ryhmän yhteishengen kasvattaminen

Vastauksissa kiinnittyi huomio muutamiin kohtiin ja niistä on tässä alla taulukot:

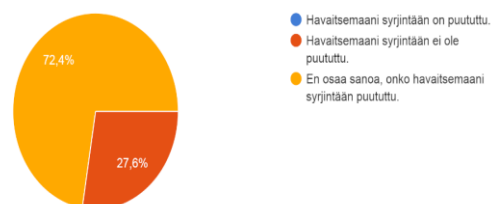
Kenen taholta havaitsemasi syrjintä on tapahtunut?

26 vastausta

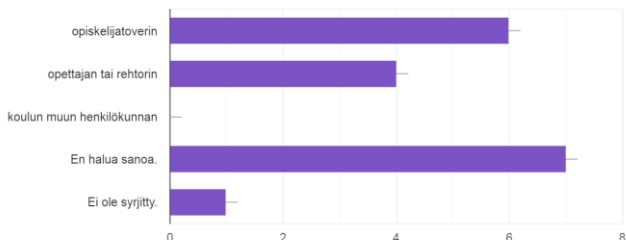
Onko tiedossasi, että havaitsemasi syrjintään on puututtu?

29 vastausta

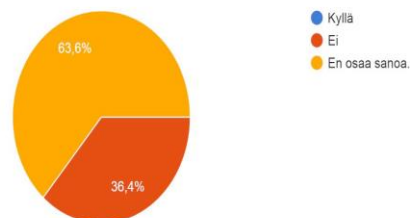
Kenen taholta kokemasi syrjintä on tapahtunut

15 vastausta

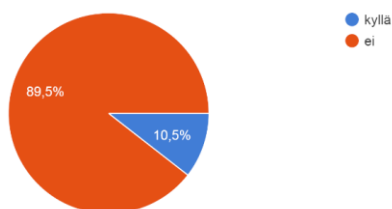
Onko kokemaasi syrjintään puututtu?

22 vastausta

lähennellyt tai kosketellut sinua fyysisesti epämiellyttävällä/ahdistavalla tavalla?

57 vastausta

- liikuntatunnilla, kerroin vain kavereille, vapaa-ajalla koskettelua

Toteutuneita tapahtumia 2018:

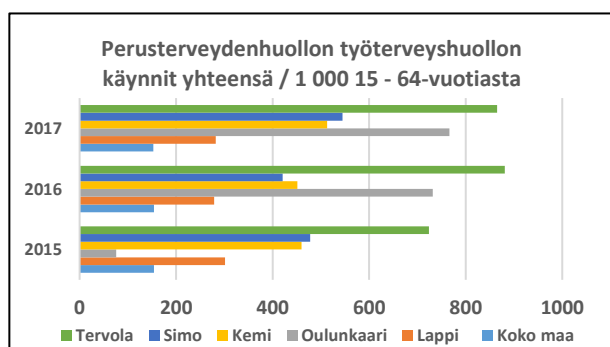
- * Seurakunnan toimintamuotoja ja tapahtumia: rippikoulua 35 nuorelle, isois- ja kerhonohjaajakoulutukset, retket/leirit yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, yökahvilatoiminta
- * Nuorisotilatoimintaa kaksi kertaa/vko, yökahvilatoimintaa 10 kertaa yhdessä eri toimijoiden kanssa, retket, Sporttiparkki- liikuntaa, koulunuorisotyö, nuorisovaltuusto, etsivä nuorisotyö tavoitti 21 asiakasta, työpajatoiminnassa 10 nuorta, kuntosalitoiminta, eri juhlat/tapahtumat

3.4 Työikäiset

Työikäisten terveyspalvelut hoidetaan yleensä omissa työterveyshuolloissa ja /tai terveyskeskuksissa tai muuten yksityissektorilla. Päivittäin tupakoivien 25-64v. osuus vastaavanikäisestä väestöstä ei ole kuntakohtaisia tietoja mutta koko maan ja Lapin tiedot löytyvät. Vuoden 2018 tietojen pohjalta voidaan todeta, että Lapissa (18,4%) tupakoidaan enemmän kuin koko maassa (14,1%) ja tupakointi on yhä lisääntymässä. Miehet tupakoivat naisia useammin.

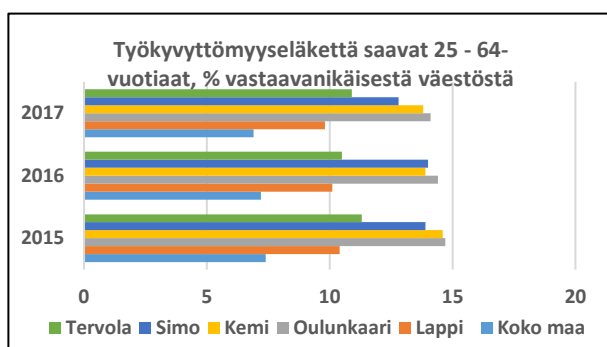
Työterveyshuolto ja työkyvyttömyyseläke

Työterveyshuollon käynnit yhteensä -indikaattori ilmaisee työterveyshuollon käyntien osuuden tuhatta 15-64-vuotiaasta kohti. Työterveyshuollon käynnit sisältävät terveyskeskusten työterveyshuollossa tehdyt lääkärikäynnit ja käynnit muun ammattihenkilökunnan luo. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

	2015	2016	2017
Koko maa	154	154	153
Lappi	301	279	282
Oulunkaari	76	732	766
Kemi	460	451	513
Simo	478	421	545
Tervola	724	881	865

Työkyvyttömyyseläkettä saaneita simolaisia on n.13 % vastaavanikäisestä väestöstä. Työkyvyttömyyseläkkeen saaminen ilmaisee pitkäaikaista tai pysyvää työkyvyttömyyttä. Yleisimmät sairausryhmät sen taustalla ovat mielenterveyden häiriöt ja tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, yksittäisistä sairauksista depressio ja selkäsairaudet. Työkyvyttömyys ilmentää vain osin sairastavuutta, sillä eläkkeelle hakeutumiseen vaikuttaa myös mm. henkilön taloudellinen tilanne ja työttömyys.

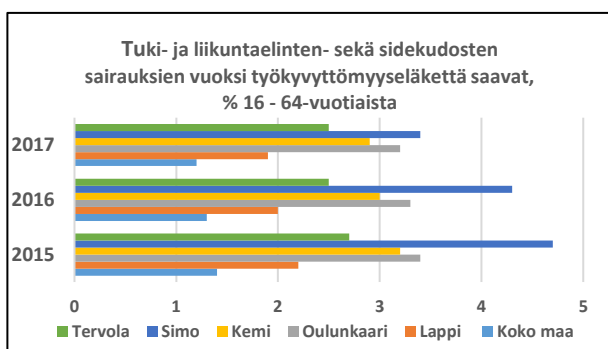

	2015	2016	2017
Koko maa	7,4	7,2	6,9
Lappi	10,4	10,1	9,8
Oulunkaari	14,7	14,4	14,1
Kemi	14,6	13,9	13,8
Simo	13,9	14	12,8
Tervola	11,3	10,5	10,9

Tuki- ja liikuntaelinsairaudet

Tuki- ja liikuntaelinsairauksien kohdalla Simon kunta erottuu muihin verrattuna suurimmalla luvulla. Indikaattori kuvaa TULE -sairauksien takia työkyvyttömyyseläkettä saavien osuutta 16-64-vuotiaasta väestöstä. Tilasto kattaa henkilöt, jotka saivat työkyvyttömyyseläkettä joko työeläke- tai kansaneläkejärjestelmästä tai molemmista järjestelmistä. Yksilölliset varhaiseläkkeet sisältyvät työkyvyttömyyseläkkeisiin. Aikasarjojen tulokinnassa on otettava huomioon, että vanhimmissa ikäryhmissä yksilöllisen varhaiseläkkeen ikärajojen muutokset ovat vaikuttaneet

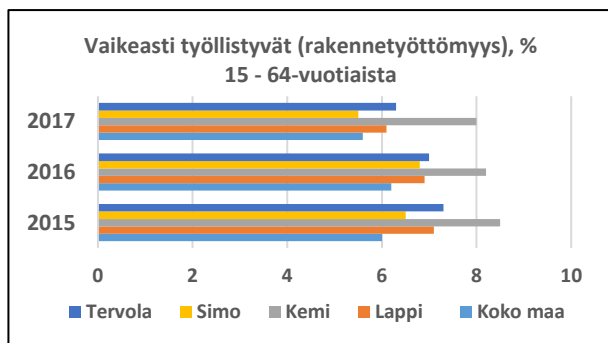
eläkkeellä olevien määrään. Myös pitkäaikaistyöttömyys ja työttömyyseläkkeellä olevien määrä ovat vaikuttaneet työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymiseen. Indikaattorista on myös huomattava, että väestöosuutta ei ole vakioitu iän suhteen. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ovat tulevaisuudessakin yleisiä ja niitä sairastavien potilaiden määrä kasvaa. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet eivät ole pelkästään iäkkäiden ihmisten vaivoja. Myös nuorilla selkä-, polvi- ja niskasairaudet ovat yleistyneet. Potilasmäärää lisäävät väestön vanheneminen ja iäkkäille ominaisten sairauksien hoitomahdollisuuksien paraneminen. Hyvä hoito ja kuntoutus parantavat huomattavasti potilaiden toimintakykyä ja ne on pyrittävä järjestämään tehokkaasti kaikkien ulottuville. Tuki- ja liikuntaelinten sairauksista aiheutuvien haittojen torjumiseksi olisi näitä sairauksia voitava ehkäistä. Edellytyksenä on syitä ja torjuntaa koskevan tutkimuksen lisääminen. Mahdollisten vaaratekijöiden joukossa muuttuvia tai muutettavia ovat raskas ruumiillinen työ ja toistuva kuormitus, tapaturmat, liikapaino, tupakointi ja autolla ajo. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ja niistä aiheutuvat haitat ovat hyvin yleisiä jo keski-ikässä ja väestöryhmien erojen taustalla on työn kuormitustekijöitä. Työhön ja elintapoihin liittyvien haitatekijöiden vähentäminen työikäisessä väestössä on välttämätöntä tuki- ja liikuntaelimistön sairauksien ehkäisemiseksi. Hoidon ja kuntouttamisen ohella tarvitaan laaja-alaisempiakin terveyttä edistäviä toimia, jotka koskevat elintapoja, työympäristöä, työtä ja työelämää.

	2015	2016	2017
Koko maa	1,4	1,3	1,2
Lappi	2,2	2	1,9
Oulunkaari	3,4	3,3	3,2
Kemi	3,2	3	2,9
Simo	4,7	4,3	3,4
Tervola	2,7	2,5	2,5

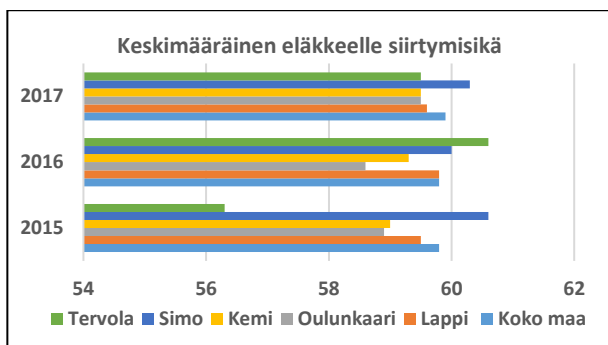
Vaikeasti työllistyvät ja eläkkeelle siirtymisikä

Vaikeasti työllistyvät ovat työikäisiä, jotka liikkuvat työttömyyden, työvoimapolitiittisten toimenpiteiden ja lyhyiden työsuhteiden välillä ja heillä on vaikeuksia työllistyä avoimilla työmarkkinoilla. Elinkeinorakenteen muutos ja työelämän vaatuvuus voivat olla syynä siihen, että työttömän ammatillista osaamista vastaavia työpaikkoja ei ole tarjolla. Lisäksi ikä, vajaakuntoisuus, terveydelliset ja psykososiaaliset ongelmat voivat vaikeuttaa työllistymistä. Kunta ja valtio yhdessä kustantavat 500 päivää työmarkkinatukea saaneiden perustoimentulon. Kunnalla on tämän lisäksi vastuu näiden henkilöiden viimesijaisesta aktivoinnista, kuntoutuksesta ja terveydenhoidosta.

	2015	2016	2017
Koko maa	6	6,2	5,6
Lappi	7,1	6,9	6,1
Kemi	8,5	8,2	8
Simo	6,5	6,8	5,5
Tervola	7,3	7	6,3

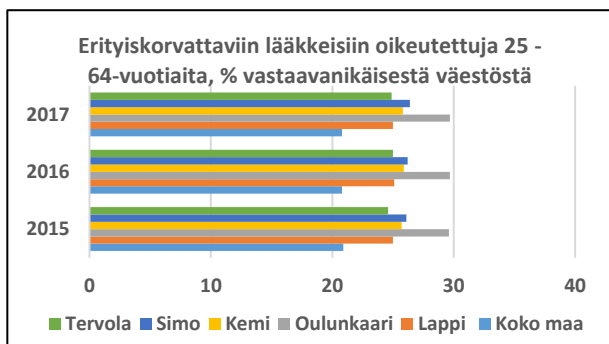
Keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä - indikaattori ilmaisee eläkkeelle (vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai maatalouden erityiseläkkeelle) siirtyneiden aritmeettisen keskiarvoian. Osa-aika-eläkkeelle siirtyneet eivät ole mukana keskiarvossa. Simossa v. 2017 jäätiin keskimäärin 60,3 vuoden iässä eläkkeelle.

	2015	2016	2017
Koko maa	59,8	59,8	59,9
Lappi	59,5	59,8	59,6
Oulunkaari	58,9	58,6	59,5
Kemi	59	59,3	59,5
Simo	60,6	60	60,3
Tervola	56,3	60,6	59,5

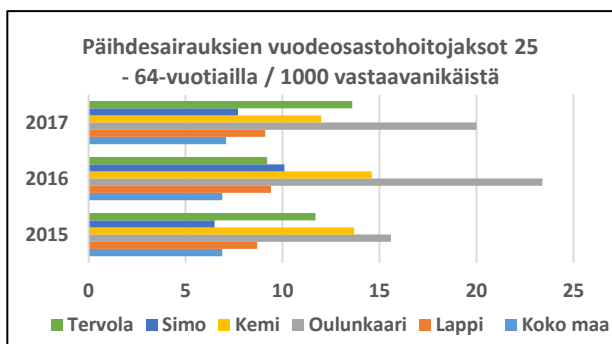
Erityiskorvaus, päihdesairaudet ja mielenterveysasiat

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 25-64 v. oli Simossa 26,2%. Kolmen vuoden aikana prosenttiosuudet ovat olleet lähes samat.

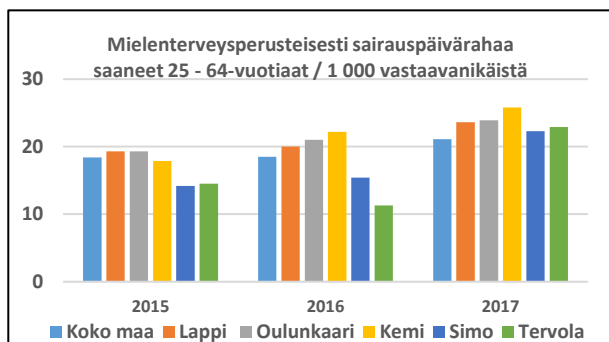
	2015	2016	2017
Koko maa	20,9	20,8	20,8
Lappi	25	25,1	25
Oulunkaari	29,6	29,7	29,7
Kemi	25,7	25,9	25,8
Simo	26,1	26,2	26,4
Tervola	24,6	25	24,9

Päihdesairauksien vuodeosastojaksot 25-64v. 6,5% vuodelta 2015, 10,1% vuodelta 2016 ja 7,7% vuodelta 2017.

	2015	2016	2017
Koko maa	6,9	6,9	7,1
Lappi	8,7	9,4	9,1
Oulunkaari	15,6	23,4	20
Kemi	13,7	14,6	12
Simo	6,5	10,1	7,7
Tervola	11,7	9,2	13,6

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25-64v. Indikaattori ilmaisee mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25-64-vuotiaiden osuuden vastaavanikäisestä väestöstä. Väestösuhteutuksessa on käytetty Kelan vakuutettua väestöä. Simossa mielenterveysperusteista sairauspäivärahaa saajien osuus on noussut 6,9% vuodesta 2016 vuoteen 2017.

	2015	2016	2017
Koko maa	18,4	18,5	21,1
Lappi	19,3	20	23,6
Oulunkaari	19,3	21	23,9
Kemi	17,9	22,2	25,8
Simo	14,2	15,4	22,3
Tervola	14,5	11,3	22,9

Ravitsemuksella hyvinvointia

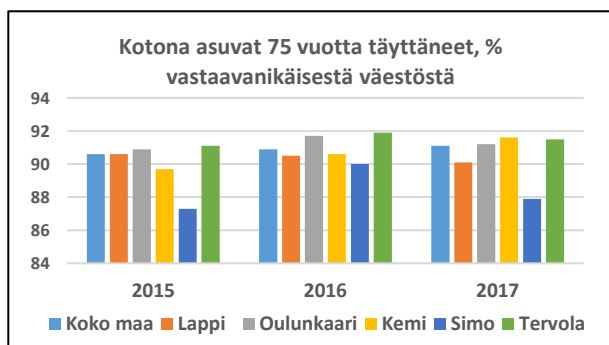
Kunta toteuttaa hyvinvointistrategian mukaisia palveluita kuntalaisille ja työntekijöilleen niin ruokailuasioissa kuin terveydenhuollossa. Työntekijä tukee työntekijöiden hyvinvointia myymällä ruokalippuja verottajan hyväksymän tuenmäärällä vähennettynä. Kuntalaisten on mahdollista saada elintapaohjausta sekä asiantuntevaa ravitsemusneuvontaa.

Toteutuneita tapahtumia 2018:

- * Seurakunnan toimintamuotoja ja tapahtumia: Amoroso-kuoro, lähetysillat, kauneimmat joululaulut sekä yhteistyössä kunnan kanssa juhlat
- * Eri juhlat/tapahtumat, kansalaiskahvit, Meri-Lapin jousikvartetin konsertit, teatteri- ja konserttiesitykset, Nahkiaismarkkinat, museotoiminta, KKI, kuntosalitoiminta

3.5 Ikäihmiset

Kotona asuvien 75v. prosenttiosuus vastaavanikäisestä väestöstä - indikaattori ilmaisee vuoden lopussa kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Indikaattoria laskettaessa kotona asuviksi laskettiin muut kuin sairaaloissa ja terveyskeskuksissa pitkäaikaishoidossa, vanhainkodeissa, vanhusten tehostetussa palveluasumisessa, kehitysvammalaitoksissa tai kehitysvammaisten autetussa asumisessa olleet. Väestötietoina käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

	2015	2016	2017
Koko maa	90,6	90,9	91,1
Lappi	90,6	90,5	90,1
Oulunkaari	90,9	91,7	91,2
Kemi	89,7	90,6	91,6
Simo	87,3	90	87,9
Tervola	91,1	91,9	91,5

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75v täyttäneet - indikaattori ilmaisee, kuinka monta prosenttia 75 vuotta täyttäneistä saa säännöllisesti kotipalvelua ja/tai kotisairaanhoidoa. Henkilöt, joilla on palvelu- tai hoitosuunnitelma tai jotka saavat kotipalvelua, kotisairaanhoidoa tai päiväsaarialaohitoa vähintään kerran viikossa. Asiakkaisiin ei sisälly niitä henkilöitä, jotka ovat laitoshoidossa tai asumispalvelujen piirissä laskentapäivänä, vaikka heillä olisi palvelu- ja hoitosuunnitelma voimassa.

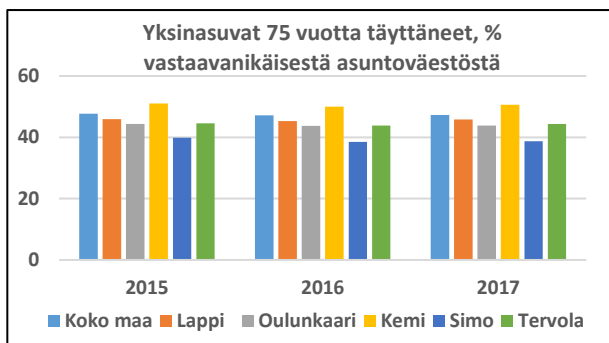
Indikaattori ei kerro avopalveluihin panostamisesta tai resurssoinnista, sillä kunta voi tarjota paljon apua harvoille asiakkaille tai vähän palvelua monille asiakkaille. Lisäksi ikääntyneiden palvelujärjestelmä on kokonaisuus ja eri kunnat valitsevat erilaisia järjestämistapoja. Yksittäisten palvelujen vertailu kuntien kesken ei siis kerro koko totuutta, sillä kunnassa voi olla panostettu esimerkiksi palveluasumiseen asiakkaiden kunnosta ja toiveista johtuen.

Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet			
	2015	2016	2017
Koko maa	56507	56714	56671
Lappi	2156	2130	2298
Oulunkaari	506	509	552
Kemi	256	212	239
Simo	43	38	29
Tervola	62	67	60

Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet yhteensä			
	2015	2016	2017
Koko maa	73278	73481	73806
Lappi	2816	2754	3002
Oulunkaari	642	637	711
Kemi	332	275	327
Simo	50	47	43
Tervola	76	83	74

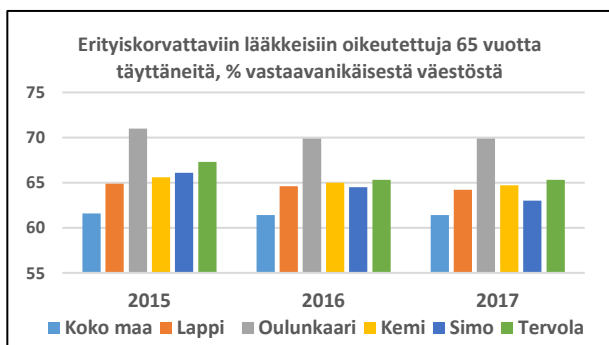
Yksinasuvat 75v. täyttäneet % vastaavan ikäisestä väestöstä - indikaattori ilmaisee vuoden lopussa kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuuden prosentteina vastaavan ikäisestä väestöstä. Indikaattoria laskettaessa kotona asuviksi

laskettiin muut kuin sairaaloissa ja terveyskeskuksissa pitkäaikaishoidossa, vanhainkodeissa, vanhusten tehostetussa palveluasumisessa, kehitysvammalaitoksissa tai kehitysvammaisten autetussa asumisessa olleet. Väestötietoina käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Simossa kotona asuvien osuus on 38 %.

	2015	2016	2017
Koko maa	47,7	47,2	47,3
Lappi	45,9	45,3	45,8
Oulunkaari	44,4	43,7	43,8
Kemi	51	50	50,6
Simo	39,9	38,5	38,7
Tervola	44,6	43,8	44,4

Erityiskorvausoikeus (75 % tai 100 %) voidaan myöntää henkilölle, jolla on vakava ja pitkäaikainen, lääkettä vaativa sairaus. Näitä sairauksia on viitisenkymmentä. Saadakseen oikeuden potilaan tulee hakea sitä Kelalta ja liittää mukaan tavallisesti erikoislääkärin kirjoittama lausunto, joka arvioidaan Kelassa. Kela rekisteröi kaikki oikeutetut taudin tarkkuudella. Heitä on vähän yli viidesosa koko väestöstä. Erityiskorvausoikeus kuvaa melko hyvin pitkäaikaissairastavuutta väestössä. Sen ulkopuolelle jää kuitenkin mm. allergioita ja joitakin tuki- ja liikuntaelinsairauksia, joista allergiat ovat erityisen yleisiä lapsilla, ja tukielinsairaudet puolestaan yleistyvät myöhemmällä iällä ja vanhuksilla.

	2015	2016	2017
Koko maa	61,6	61,4	61,4
Lappi	64,9	64,6	64,2
Oulunkaari	71	69,9	69,9
Kemi	65,6	65	64,7
Simo	66,1	64,5	63
Tervola	67,3	65,3	65,3

Ravitsemuksella hyvinvointia

Vuodeosaston/palvelutalon/kotihoidon ateriat ovat suositusten mukaisia ja täyttävät ravitsemuslaadun kriteerit. **Oulunkaaren kuntayhtymän** Simon vanhuspalveluissa tehdään kotihoidon/kotisairaanhoidon asiakkaille tarvittaessa ja tehostetussa palveluasumisessa kaikille asukkailla MNA-ravitsemustilannearvio (Mini nutritional assessment=pieni ravintoarvio). MNA:n tulosten perusteella tehdään yksilölliset suunnitelmat mahdollisen vajaaravitsemuksen korjaamiseksi tai ehkäisemiseksi. Lisäksi lääkäri ohjeistaa jo mahdollisten sairauksien perusteella yksilöllistä ravitsemustilan seuranta. Ikääntyneillä on mahdollista saada yksilöllistä ravitsemusohjausta terveydenhuollon ammattilaisilta esim. reuma-, diabetes, sydäntautien tai INR-hoidossa olevat. Tarvittaessa konsultoidaan tai asiakas käy ravitsemusterapeutilla LPKS Mehiläisessä. Ikääntyneillä on mahdollista tilata Senioripisteestä palveluohjaajalta kotiin kuljetettava ateria viikon jokaiselle päivälle. Kotihoidosta voi tilata asiointiapua esim. kaupassa käyntiä tai kotihoidon työntekijä käy avustamassa ruokailussa yksilöllisen tarpeen mukaan. Kotihoidon kaikkien asiakkaiden ravitsemustilaa ja ruokailuja seurataan päivittäin, tarvittavat huomiot kirjataan asiakkaiden tietoon.

Toteutuneita tapahtumia 2018:

- * Seurakunnan toimintamuotoja ja tapahtumia: hartaushetket esim. palvelukoti Kiikanpalossa, Attendon palvelukodilla, Lohipirtillä ja päivätoiminnassa, diakoniatyötä esim. eläkeläisten kerho ja Simoniemen porinakerho sekä toimintapäivä, kotikäynnit esim. syntymäpäivämuistamiset, toimeentulovaikeuksista kärsivien luona, papisto esim. suru- ja kastekoteihin
- * Eri juhlat/tapahtumat, kansalaiskahvit, Meri-Lapin jousikvartetin konsertit, teatteri- ja konserttiesitykset. Kunta on järjestänyt kuljetukset esim. palvelukoti Kiikanpalosta ja Mäntylästä sekä kotona asuville ikäihmisille esim. Kansallisen veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhliin, Senioritanssit, päivätoiminta(ent. Hyve-kerho).

OSA II TULEVAN VUODEN SUUNNITTELU

1. Kuntastrategian painotukset ja linjaukset

Simon kunnan toiminta- ajatuksena on kehittää Simosta taloudellisesti ja tehokkaasti tuotetuvin laadukkain palveluin, viihtyisän asumisen ja vireän yrittämisen maaseutukunta.

1. Asiakaslähtöiset ja vaikuttavat palvelut
 - Peruspalveluiden ja kehittämisresurssien turvaaminen
 - Uudistuskky maku-sote-digi
 - Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
 - Elämänmittainen oppiminen
2. Elinvoiman luominen
 - Yritystoiminnan ja kasvun tukeminen
 - Uusien energiamuotojen edistäminen
 - Kilpailukykyinen yritystoiminnan kaavoitus- ja tonttipolitiikka
 - Matkailun kehittäminen ja markkinointi
3. Viihtyisä arki
 - Yhteinen Simo kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille
 - Puhdas ja turvallinen elinympäristö
 - Mielekäs vapaa-aika

2. Simon kunta kehittää toimintaansa seuraavien tavoitteiden pohjalta:

1. Väestötavoite vuodelle 2018 on 3.150 asukasta ja vuodelle 2020 3.150. Turvataan välttämättömät peruspalvelut.
2. Palvelujen tuottamisessa huomioidaan terveyden edistämistä vahvistavat toimet.
3. Elinkeinorakenteen monipuolistamista tuetaan luomalla edellytyksiä erityisesti maaseutuelinkeinojen, luonto- ja kalastusmatkailun sekä pienteollisuuden kehittämiseen. Työllistämistoimenpiteitä kehitetään työllistämissuunnitelman pohjalta.
4. Tuetaan kyläalueiden kehittymistä kaavoituksellisin toimenpitein. Asuin- ja elinympäristön viihtyisyyttä parannetaan ympäristöinvestoinneilla ja kaavoituksella.
5. Maanhankinnalla tuetaan asunto- ja elinkeinopoliittisia tavoitteita.
6. Kunnan palveluvarustusta kehitetään taloudellisten voimavarojen mukaan ja hyödyntäen seudullista yhteistyötä.
7. Simolaisille nuorille tarjotaan mahdollisuus laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Tavoitteiden saavuttamiseksi opetusta annetaan monipuolisin keinoin digitaalisia oppimisympäristöjä hyödyntäen. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja ammatilliseen koulutukseen. Koulutuksen kehittämisessä huomioidaan Simojen erityispiirteiden ja arvokkaiden suojelualueiden mahdollisuudet ympärivuotiseen luontomatkailuun ja tutkimukseen.
8. Kuntatalouden tasapainottaminen siten, että kunnan velkamäärä ei nouse kohtuuttomaksi (2 500 euroa/as) ja alijäämää ei synny.
9. Kunnan kehittämisessä otetaan huomioon Meri-Lapin alueen yhteiset edunvalvonta- ja kehittämistavoitteet.
10. Simon kunnanvaltuusto on käymissään arvokeskusteluissa linjannut, että kunnan tärkeimmät palvelut ovat sosiaali- ja terveydenhuolto sekä koulutus

3. Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat

Simon kunnan strategia

Simon kunnan tilinpäätös ja toimintakertomus 2018

Simon kunnan talous- ja toimintasuunnitelma 2019-2020

Simon kunnan laaja Hyvinvointikertomus 2013-2016 ja raportti 2017

Simon kunnan hyvinvointikertomukset 2011, 2012, 2014, 2015

Päihde- ja mielenterveysstrategia 2011

Simon kunnan liikenneturvallisuustyön koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelma vuosille 2011-2015
Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissopimus, Simon kunta ja Oulunkaaren kuntayhtymä
Terveys 2015 – kansanterveysohjelma
Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma
Vanhuspalvelulaki
Sosiaalihuoltolaki 2015
Simon ikäihmisten palveluopas 2014
Oulunkaaren vanhuspalveluiden tiekartta vuoteen 2020
Sosiaali – ja terveyspalveluiden suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi 2014-2017
Perusopetuslaki
Lukiolaki
Työpajan kehittämishankkeet
Etsivä nuorisotyö Simossa
Ikäihminen toimijana –hanke
ITTS-hanke (Implementing Transnational Telemedicine Solutions)
KanTa: eResepti, eArkisto
Lähde!Taiteesta voimaa
Työtakomo
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2016-2019
Varhaiskasvatustalaki 540/2018
Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 886/2017
Nuorisolaki 1285/2016
Liikuntalaki 390/2015
Kulttuurilaki 166/2019

4. Suunnitelma hyvinvoinnin edistämisestä tulevana vuonna 2019

1) Painopistealue ja kehittämiskohde/ kohteet

Lapsiperheet

Tavoitteet	Toimenpiteet/vastuutaho	Resurssit	Arviointimittari
Lapsiperheiden ja vanhemmuuden tukeminen sekä asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen	Tapahtumat, neuvolatyö, Lapset puheeksi, Mallinnettu Tuen polku, Vanhempainkoulu, Alle kouluikäisten lasten erityistuen tarpeeseen vastaaminen, Perhekeskus-toiminnan vahvistaminen, systeminen lastensuojelun toimintamalli, LAPE-hanke, sähköiset palvelut perhepalveluissa, Palvelunohjauksen mallin vahvistaminen, Hyvinvointineuvola, Oppilashuolto Vastuutaho; sosiaalitoimi, neuvola, mielenterveys, työ,	Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut/ terveydenhoito/neuvolatyö, sivistystoimi/varhaiskasvatus terapeutit, kolmas sektori,	Osallistujamäärä Asiakaskontaktit
Päivähoitopaikat	Riittävien/laadukkaiden päivähoitopaikkojen järjestäminen. Asiakkaiden osallistaminen Vastuutaho; sivistystoimi/ varhaiskasvatus, tekninen toimi,	Tarvittavan/koulutetun henkilökunnan palkkaaminen, sopivien toimitilojen järjestäminen	Hoitopaikkojen riittävyys ja järjestämisaian pituus,

2) Painopistealue ja kehittämiskohde/ kohteet

Nuoret

Tavoitteet	Toimenpiteet/vastuutaho	Resurssit	Arviointimittari
Nuorille lisää toimintoja sekä tuki- ja liikuntaelinten sairauksien ennalta ehkäisy	Yökahvila- ja nuorisotilatoiminta, tapahtumat, liikunta, Ässäkentät Vastuutahot; vapaa-aika-, sivistys – ja tekninen toimi, seurakunta, eri järjestöt, etsivä nuorisotyö, nuorten työpaja, nuoret itse; innostaa liikkumaan, nuorten oma vastaisu vaivoille	Vapaa-aikapalvelut, etsivä nuorisotyö, työpaja, eri koulujen opettajat, seurakunnan nuorisotyönohjaaja, järjestöt/kolmas sektori	Kävijämäärät/ saavutettavuus, erilaisissa kerhoissa kävijämäärät
Perheiden ja vanhemmuuden tukeminen sekä asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen	Tapahtumat, neuvolatyö, Lapset puheeksi, Mallinnettu Tuen polku, Perhekeskus-toiminnan vahvistaminen, systeminen lastensuojelun toimintamalli, LAPE-hanke, sähköiset palvelut perhepalveluissa, Palvelunohjauksen mallin vahvistaminen, Hyvinvointineuvola, Oppilashuolto Vastuutaho; Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut ja terveystoimi/neuvola/mielenterveys, sivistystoimi	Terveydenhoitajat, Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut sivistystoimi/ varhaiskasvatus kolmas sektori, etsivä nuorisotyö	Osallistujamäärä Asiakaskontaktit
Päihteiden käytön vähentyminen	Ehkäisevä päihdetyö, yökahvila- ja nuorisotilatoiminta, tapahtumat, Seutu- Info ryhmä, hankeyhteistyö lähialueen kuntien kanssa, Vastuutahot; vapaa-aika-, sivistys ja tekninen toimi, Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut/ terveystoimi/mielenterveys- ja päihdetyö, seurakunta, eri järjestöt	Vapaa-aikapalvelut, tekniset palvelut, hyvinvointikoordinaattori, työpaja, etsivä nuorisotyö, Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut/ terveystoimi/ mielenterveys- ja päihdetyö, Sivistystoimen henkilöstö, vanhemmat, poliisi, seurakunta, järjestöt/kolmas sektori	Kyselyt ja niiden tulokset, hankkeiden tulokset, nuuskan käytön vähentyminen

3) Painopistealue ja kehittämiskohde/ kohteet

Työikäiset

Tavoitteet	Toimenpiteet/vastuutaho	Resurssit	Arviointimittari
Työikäiset liikkuvat enemmän ja KKI- kampanjan jatkaminen	Tapahtumat yhteistyössä eri yhdistysten kanssa Vastuutahot; vapaa-aika- ja tekninen toimi, eri järjestöt	Vapaa-aikapalvelut, tekniset palvelut/kunnossapito, järjestöt/kolmas sektori	Osallistujamäärät, tapahtumien määrä ja kortin lunastaneet
Osallisuus ja työllistyminen	Sosiaalisen kuntoutuksen prosessin vahvistaminen, sähköiset palvelu	Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut, työterveys- ja terveyspalvelut	Palvelujen käyttö, asiakkuudet
Tuki- ja liikuntaelinten sairauksien vähentäminen	Hoito/ kuntoutus ja terveyttä edistävät toimet; elintavat, työympäristö, työ ja työelämä. Arki- ja hyötyliikunnan lisääminen sekä yleisöluennot. Kuntalaisten oma vastaisku vaivoille!	Työterveyshuolto, Oulunkaaren kuntayhtymän perhe- ja terveyspalvelut, tekniset palvelut (liikuntapaikat ja pyörätiet), vapaa-aikapalvelut	Työpaikkakäynnit, kyselyt, osallistujamäärät

4) Painopistealue ja kehittämiskohde/ kohteet

Ikäihmiset

Tavoitteet	Toimenpiteet/vastuutaho	Resurssit	Arviointimittari
Ikäihmisten liikunnan lisääminen	Liikuntatapahtumat Vastuutahot; tekninen toimi, vapaa-aikatoimi, sivistystoimi, vanhuspalvelut, eri järjestöt, seurakunta	Tekniset palvelut/ kunnossapito, vapaa-aikapalvelut, sivistystoimi, Oulunkaaren kuntayhtymän vanhuspalvelut, järjestöt/kolmas sektori, seurakunta	Kävijämäärät
Hyvinvoinnin/terveyden edistäminen ja kotona asumisen tukeminen	Luodaan uusi palvelu, jonka avulla kotona selviytymistä tuetaan. Vastuutahot: eri hankkeet, vapaa-aikapalvelut, Oulunkaaren kuntayhtymän vanhuspalvelut, tekninen toimi	Hankkeiden työntekijät, kyläyhdistykset, Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut/vanhuspalvelu, , vapaa-aikapalvelut, valtuutetut	Osallistujat Kotona asuvien määrän lisääntyminen

5) Painopistealue ja kehittämiskohde/ kohteet

Mielenterveys- ja päihdetyö

Tavoitteet	Toimenpiteet/vastuutaho	Resurssit	Arviointimittari
Osallisuus ja työllistyminen	Sosiaalisen kuntoutuksen prosessin vahvistaminen, sähköiset palvelu, päihde- ja mielenterveystyön yhteistyön vahvistaminen	Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut/terveystoimi/ päihde- ja mielenterveys, Simon kunnan työllistämistyö,	
Tarpeenmukaisten asumuspalvelujen järjestäminen mielenterveys- ja päihdekuntoutujille ja erilaisissa elämän kriiseissä oleville.	Tuettua asumista (ns. kriisiasuntoja kalustettuina). Maksuhäiriöisten asumisen turvaaminen. Vastuutahot; Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut/ terveystoimi/ päihde- ja mielenterveys, tekninen toimi	Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut, tekniset palvelut/kunnossapito	
Eri toimijoiden välinen vuorovaikutus on perhekeskeistä, avointa ja toisia kunnioittavaa. Perheiden haasteisiin puututaan riittävän varhain.	Yhteistyön lisääminen ja tiivistäminen eri toimijoiden välillä. Kouluttaminen perhekeskeisyyteen ja avoimeen dialogisuuteen Vastuutahot; mielenterveystyöntekijät yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut. Mahdollisesti ulkopuolinen kouluttaja	Eri toimijoiden välinen vuorovaikutus on perhekeskeistä, avointa ja toisia kunnioittavaa. Perheiden haasteisiin puututaan riittävän varhain.

6) Painopistealue ja kehittämiskohde/ kohteet

Työllistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet/vastuutaho	Resurssit	Arviointimittari
Kuntouttava työtoiminta ja pitkäaikaistyöttömien sakkomaksujen pienentyminen	Kartoitetaan eri työllistymisvaihtoehdot, aktivointisuunnitelmat, palkkatuki-, kuntouttavan työtoiminnan, työkoetilupaikkojen selvittäminen. Työpajan työryhmän säännölliset kokoukset	Simon kunnan työllistäminen, Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut , te- toimisto, kunnanhallitus, eri hallintokunnat, työpaja	Osallistujamäärät, sakkomaksujen euromäärät, asiakkuudet
Työsuunnittelija	Työsuhteen jatkuminen, työtoimintojen kartoittaminen Vastuutahot; kunnanhallitus, työsuunnittelija	Simon kunnan työllistäminen, Oulunkaaren kuntayhtymän perhepalvelut, eri hallintokunnat	Työtoimintojen kartoitus, kuntouttavan työtoiminnan, työkoetilun tai palkkatuetun työn asiakkaiden lukumäärät

Valtuustokäsittely

Hyväksyminen osaksi kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaa

Simon kunnanvaltuusto on hyväksynyt hyvinvointikertomuksen 2018 ja suunnitelman 2019